

Satakunnan pelastuslaitos
Toimintakertomus 2022

Sisällysluettelo:

Toimintakertomus 2022	1
0. Pelastusjohtajan katsaus	1
1. Strategia ja palvelutaso	2
2. Onnettomuuksien ehkäisy	4
2.1. Pelastustoimelle kuuluva ohjaus ja neuvonta	5
2.2. Pelastustoimelle kuuluva turvallisuusviestintä	5
2.3. Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi	6
2.4. Palontutkinta	8
2.5. Valvontatoiminta	11
2.6. Onnettomuuksien ehkäisyn tavoitteet, seuranta ja mittarit	13
3. Pelastustoiminta	13
3.1. Päivittäinen toimintavalmius	14
3.1.1. Tulipalot	17
3.1.2. Liikenneonnettomuudet	18
3.1.3. Vaarallisten aineiden onnettomuudet	19
3.1.4. Vesipelastus	19
3.1.5. Vahingontorjuntatehtävät	20
3.2. Varautuminen häiriötilanteisiin	21
3.3. Poikkeusolot	23
3.4. Pelastustoimen ohjeet ja suunnitelmat	24
3.5. Öljyntorjunta	24
3.6. Pelastustoiminnan tavoitteet, seuranta ja mittarit	25
4. Muut tehtävät	26
4.1. Ensihoitopalvelu	26
4.2. Maakunnallinen ensivaste	28
4.3. Kansainvälinen toiminta	28
4.4. Alueellinen varautuminen	29
4.5. Hallinnon tukipalvelut	30
4.6. Pelastustoimen tieto- ja viestintäteknikka	31
4.7. Maakunnan tilannekeskus	31
4.8. Hankkeet	32
4.8.1. Projektitoimisto	32
4.8.2. Kidisafe-hanke	37
5. Resurssit	37
5.1. Henkilöstö	37
5.2. Osaamisen kehittäminen	40
5.3. Kalusto ja varusteet	41
5.4. Toimitilat	43
5.5. Palokunta- ja yhteistoimintasopimuskumppanit	44
6. Hallinto ja talous	45
6.1. Organisaatio	45
6.2. Tilinpäätös 2022	46
6.3. Investoinnit	47
7. Myönnetyt kunnia- ja ansiomerkit	47
8. Toiminnan kehittäminen	48

TOIMINTAKERTOMUS 2022

0. Pelastusjohtajan katsaus

Vuosi 2022 oli Satakunnan pelastuslaitoksen 20. toimintavuosi ja viimeinen kuntien yhteistoimintana ja rahoittamana. Vuoden 2023 alusta pelastuslaitos on osa valtion rahoittamaa Satakunnan hyvinvointialuetta, jossa se muodostaa pelastuslaitos-toimialueen.

Kuluneen vuoden aikana koronan vaikutukset pelastuslaitokseen vähenivät merkittävästi ja kun käytännössä kaikista koronarajoitustoimista vuoden kuluessa luovuttiin, voidaan pelastuslaitoksen toiminnan näiltä osin katsoa normalisoituneen.

Pelastuslaitos osallistui laajasti ja monimuotoisesti hyvinvointialuevalmisteluun valmistautuen monin tavoin siirtymiseen Porin kaupunkiorganisaatiosta hyvinvointialueen organisaatioon. Vaikka pelastuslaitos osoitti tähän ja pelastustoimen ICT-uudistukseen kaikkiaan viiden lisähenkilön projektityöpanoksen, kuormittivat uudistustehtävät useita vastuuhenkilöitä ennen kokemattomalla tavalla. Valmistelutoimia tehtiin tavanomaisen toiminnan lisäksi, jonka myötä henkilöt osallistuivat useamman johtoryhmän, ohjausryhmän, YT-toimikunnan, strategiaryhmän, valmisteluryhmän, valmistelutoimielimen (VATE), jne. työhön. Palveluiden järjestämisen valmistelu sisälsi mm. hyvinvointialueen luottamushenkilöelinten toiminnan valmistelua ja osallistumista sekä organisaatio- ja toimielinvalmistelua. Lisäksi osallistuttiin muun muassa hyvinvointialueen talouden, henkilöstöhallinnon, asiahallinnon, viestinnän sekä pelastustoimeen kuulumattomien turvallisuuden ja varautumisen osa-alueiden valmisteluun. Edelleen panostettiin tietojohdamisen ja omavalvonnan valmisteluun, sillä niillä tulee tulevassa toimintaympäristössä olemaan aiempaa isompi rooli.

Pelastuslaitoksen oli tarkoitus siirtyä hyvinvointialueelle ilman suuria sisäisiä uudistuksia, mutta valmistelun edetessä päädyttiin eri syistä uudistamaan pelastuslaitoksen organisaatio siirtymisen yhteydessä. Uudistuksen myötä organisaatio perustuu aiempaa selkeämmin toiminnan osa-alueisiin ja aiempi maantieteellinen toimialueorganisaatio lakkautettiin. Uuden organisaation vastualueet ovat Onnettomuuksien ehkäisy, Hälytys- ja avunantopalvelut sekä Suunnittelu, raportointi ja pelastustoimen varautuminen. Organisaatiouudistuksen valmistelu ja toimeenpano jatkuvat vuoden 2023 puolella.

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua

Satakunnan pelastuslaitos | Satakunnankatu 3 | 28100 PORI
Puh. vaihde 02 621 1500 | etunimi.sukunimi@satapelastus.fi | www.satapelastus.fi

Pelastuslaitoksen asemaa ja roolia ensihoitopalveluiden tuottamisessa punnittiin vuoden mittaan. Pelastuslaitoksen osuus ensihoidon palvelutuotannossa säilyy suurin piirtein ennallaan, kuitenkin niin, että muun hyvinvointialueorganisaation ambulanssiyksiköt tulevat jossakin määrin siirtymään paloasemille.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto antoi Satakunnan alueen pelastustoimelle korjausmääräyksen, jonka perusteella pelastuslaitoksen johtokunta teki historiallisen päätöksen korottaa palvelutasoa eli Harjavallan, Huittisten, Kankaanpään, Meri-Porin ja Ulvilan paloasemien päivystysvahvuuden 1+3:een. Pelastustoimen henkilöstöpulasta johtuen tämä toteutetaan vaiheittain, jotta vältetään tilanne, jossa palomiestehtävissä olevien määrä ei merkittävästi vähenisi.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikutti pelastuslaitoksen toimintaan monin tavoin. Alkuvaiheessa painopisteenä oli varautumista koskevan tiedon levittäminen ja yleinen edistäminen, myöhemmin tämän lisäksi panostettiin pelastuslaitoksen varautumiseen ja Ukrainan pelastustoimen avustamiseen.

Vuosi piti sisällään valtavan määrän tavanomaista toimintaa onnettomuuksien ehkäisyssä, pelastustoiminnassa, ensihoidossa, varautumisessa sekä kehittämisessä ja hallinnossa. Näistä erikseen voidaan mainita varsin laaja osallistuminen pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaan sekä osallistuminen pelastusharjoitusalueen, joka vuoden aikana lanseerasi uuden käyttönimen Turvallisuuskeskus, tausta- ja tuki-toimintoihin muun muassa alueellisen pelastajakoulutuksen toteuttamiseksi Satakunnassa.

Monimuotoinen ja vaiherikas vuosi on ollut lukemattomien eri tahojen, kumppanien, ihmisten ja toimijoiden yhteistyön tulos. Lämmin kiitos kaikille, turvallisuus on yhteinen asia!

1. Strategia ja palvelutaso

Palvelutasopäätöksen valmistelua ja ylläpitoa Satakunnan pelastuslaitoksella ohjaa kansallinen pelastustoimen strategia, sekä pelastuslaitoksen omat strategiset linjaukset valtakunnallisen ja alueellisen riskinarvion pohjalta. Satakunnan pelastuslaitoksen strategiassa (2021–2025) linjattiin kolme painopistealuetta, joihin jokaiseen on määritely viisi keskeistä tavoitetta. Nämä tavoitteet määriteltiin mitattaviksi toimenpideohjelmiksi, joiden toteutumista seurattiin vuonna 2022 pelastuslaitoksen johtoryhmässä ja työyksiköissä. Strategiaa tukevinä elementteinä toimivat tiedolla johtaminen, tehtävien selkeys ja työhyvinvointi. Kaikki tämä on kuvattuna yhdellä sivulla Satakunnan pelastuslai-

toksen strategiakartassa, ohjenuoraksi jokaiselle työyksikölle ja yksittäiselle työntekijälle. Strategiakartta jaettiin myös jokaiselle sopimuspalokunnan asemalle.

Suunnitelman mukaisesti strategian toteutumista seurattiin joka kuukauden toisena torstaina toimialapäälliköiden foorumissa ja keskeiset onnistumiset kerrottiin joka toisessa johtoryhmän kokouksessa läpi vuoden. Lisäksi henkilöstölle tehtiin kysely strategian toteutumisesta ja toimivuudesta toimipisteiden arjessa toukokuussa 2022. Tämän lisäksi pelastuslaitos pääsi mukaan tulevan Satakunnan hyvinvointialueen strategiavalmisteluun ja sai strategiatyöryhmän varapuheenjohtajuuden kautta vaikuttaa tulevaan hyvinvointialueen ensimmäiseen toimialueiden yhteiseen strategiaan. Pelastuslaitoksen oma strategiatyömme edeltävinä vuosina ja toimenpidesuunnitelmat vuosille 2021–2025 eivät ole menneet hukkaan, vaan hyvin mietitty kokonaisuus toimii Satakunnan hyvinvointialueen, pelastuslaitos toimialueen toimenpideohjelman erityisesti vuonna 2023.

Vuosi 2022 oli tehdyn palvelutasomuutoksen myötä erittäin poikkeuksellinen, sillä Satakunnan pelastuslaitoksen johtokunta oli tehnyt syksyllä 2021 päätöksen operatiivisen palvelutason nostamisesta. Aluehallintoviraston korjausmääräyksen velvoittamana, alueen pelastustoimi tulkitsi toimintavalmiuden suunnitteluohjetta (SM 21/ 2012) valvovan viranomaisen ohjeistusten pohjalta, hälytettäessä muodostelmia maakunnan eri riskialueille. Henkilöstöresurssin lisäys 0+3 ja 0+2 asemien henkilöstömäärien nostamiseksi aloitettiin kesällä 2022 erillisen muutoshjelman mukaisesti. Henkilöstöresurssia ei kyetty nostamaan vielä vuoden 2022 aikana ja pelastuslaitos toimialueen hyvinvointialueella tuleekin 1.1.-30.6.2023 raportoida korjausmääräyksen etenemisestä ja muutetun palvelutasopäätöksen toteutumisesta säännöllisesti aluehallintovirastolle. Aluehallintoviranomainen asetti lisäksi 26.8.2022 1,5 miljoonan uhkasakon alueen pelastustoimelle, vauhdittamaan korjausmääräyksen toimeenpanoa asetetussa määräajassa. Uhkasakon takarajaksi on ilmoitettu päätöksessä 30.6.2023.

Palvelutaso valvonnan ja turvallisuusviestinnän vuositavoitteiden saavuttamiseksi resurssien osalta oli vuonna 2022 riittämätön ja pandemian jatkuminen alkuvuonna sekä kansainvälisten kriisien aiheuttama lisätyö pakottivat myös onnettomuuksien ennaltaehkäisytyössä jatkuvaan priorisointiin. Tavoitteiden sopeuttamisesta huolimatta onnettomuuksien ehkäisyn vuositavoitteita ei kaikilta osin saavutettu ja toiminnan sekä osaamisen kehittämistä jouduttiin tinkimään palvelutasopäätöksen kirjauksiin peilattaessa valitettavan paljon. Tärkeysjärjestystä ja tarkoituksenmukaisuutta on jatkossa kyettävä linjaamaan entistä selkeämmin. Onnettomuuksien ehkäisyn ja varautumisen kokonaisuudet ovat olleet Satakunnan pelastuslaitoksen strategian painopisteenä jo kahtena vuotena mutta tästä huolimatta palvelutasopäätöksen ja hyväksytyyn valvontasuunnitelman tavoitteista jouduttiin valitettavasti

jälleen tinkimään. Pelkkä strateginen painopisteajattelu ei ilman resursointia ja kohdennettua työaikaa tuota haluttua lopputulosta.

2. Onnettomuuksien ehkäisy

Vuoteen 2022 lähdettiin onnettomuuksien ehkäisyn saralla toiveikkaina. Valvontaa ja turvallisuusviestintää oli jouduttu tekemään kaksi vuotta koronapandemian ehdoilla, mutta nyt tilanne näytti helpottavan. Alkuvuodesta koronasta oli vielä hieman harmia erityisesti turvallisuusviestinnälle, mutta talven ja kevään aikana koronan aiheuttamista erityistoimenpiteistä luovuttiin.

Helpotusta ei kuitenkaan kestänyt pitkään, sillä uusi kriisi odotti heti nurkan takana. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuun lopussa ja tämä heijastui monin tavoin nopeasti myös Suomeen. Ensimmäisessä vaiheessa sota näkyi onnettomuuksien ehkäisyn työtehtävissä muun muassa pakolaisten tilapäismajoitukseen liittyvissä kysymyksissä sekä turvallisuusviestinnässä. Pian tämän jälkeen huomio siirtyi väestönsuojiiin ja muuhun varautumiseen, kun kansalaiset alkoivat pohtia, miten toimintaan, jos Ukrainassa nähty tilanne toistuisi Suomessa. Väestönsuojista kehkeytyi yksi vuoden kärkiteemoista. Suojien määrästä ja kunnosta tehtiin selvityksiä aina Sisäministeriötä myöden ja hankkeet tältä osin jatkuvat yhä. Kolmas merkittävä sodan heijastevaikutus onnettomuuksien ehkäisyn tehtäviin nähtiin energian hintojen nousun myötä. Syksyn ja alkutalven aikana pelastustoimi sai yhdessä muiden viranomaisten ja erityisesti nuohoojien kanssa viestiä aktiivisesti tulisijojen ja hormien paloturvallisuudesta, sekä erilaisiin vaihtoehtoihin lämmitysmuotoihin liittyvistä riskeistä.

Edellä kuvattuihin haasteisiin vastattiin muun onnettomuuksien ehkäisyn perustyön ohella. Kun jo valvonnan ja turvallisuusviestinnän vuositavoitteiden saavuttamiseksi resurssit ovat olleet riittämättömät, on kriisien aiheuttama lisätyö pakottanut jatkuvaan priorisointiin ja venymiseen. Sopeuttamisesta huolimatta onnettomuuksien ehkäisyn vuositavoitteita ei kaikilta osin saavutettu ja toiminnan sekä osaamisen kehittämistä jouduttiin tinkimään valitettavan paljon. Pelastuslaki ohjaa pelastuslaitosta suunnittelemaan ja toteuttamaan lakisäätiset tehtävänsä siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on myös asetettava tärkeysjärjestykseen. (2011/379, 28 §). Tärkeysjärjestystä ja tarkoituksenmukaisuutta on jatkossa kyettävä linjaamaan selkeämmin. Myös resurssit on syytä mitoittaa niin, että olosuhteet eivät ole jatkuvaa priorisointia edellyttävällä tasolla. Onnettomuuksien ehkäisy on yksi pelastuslaitoksen perustehtävistä ja riittävä toimintavalmius myös tällä saralla on varmistettava jatkossakin.

2.1. PELASTUSTOIMELLE KUULUVA OHJAUS JA NEUVONTA

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta ja neuvonnasta. Ohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

Uudis- ja korjausrakentamisen suunnitteluvaiheessa tehtiin aiempien vuosien tapaan yhteistyötä rakennuttajien ja rakennussuunnittelijoiden kanssa. Rakennuslupavaiheessa osallistuttiin rakennuslupakokouksiin ja annettiin rakennuslupahakemuksista lausunnot palo- ja poistumisturvallisuuteen, pelastustoiminnan edellytyksiin, pelastustoimen laitteisiin ja väestönsuojarakentamiseen liittyen. Paloteknisten laitteiden suunnitteluperusteiden määrittämistä tehtiin yhteistyössä suunnittelijoiden kanssa. Riskiperusteisesti vaativien kohteiden käyttööntovaiheessa tarkastettiin turvallisuuteen liittyvien asioiden toteutuminen yhteistyössä kohteen rakentajan, toiminnanharjoittajan ja rakennusvalvonnan kanssa.

Pelastuslaitoksen kannalta merkittäviä rakennushankkeita olivat Porin toimialueella Vähärauman ja Pohjois-Porin kouluhankkeet, Sataman suuret rikastehallit, Bilteman tavaratalo, Noormarkun paloasema sekä useat kerrostalokohteet. Rauman toimialueella pelastuslaitoksen näkökulmasta keskeisiä rakennushankkeita olivat Metsä-Fibren saha, Karin Kampus sekä 8-tien ja Kodisjoen tien risteyksen lähetyville rakentuva Rauman uusi paloasema. Kaakon toimialueen hankkeista voidaan mainita maatalouden suuret investointihankkeet sekä Lauttakylän kouluhanke. Lisäksi Harjavallassa jatkuivat suurteollisuuspuiston rakennushankkeet. Pohjois-Satakunnassa käynnissä oli Kankaanpään liikuntahallin peruskorjauksen II-vaihe.

Yhtenä keskeisenä vuositeemana ohjauksessa ja neuvonnassa oli pakolaisten majoittamiseen sekä väestönsuojeluun liittyvät asiat. Majoitukseen liittyvissä asioissa tehtiin yhteistyötä eri viranomais- ja järjestötahojen kanssa ja väestönsuojelun kysymyksissä pelastuslaitos oli aktiivinen kansalaisneuvonnassa ja viestinnässä. Vastasimme vuoden aikana satoihin kansalaisten ja median esittämiin kysymyksiin.

2.2. PELASTUSTOIMELLE KUULUVA TURVALLISUUSVIESTINTÄ

Pelastuslain 27 § on säädetty perusta pelastuslaitoksen turvallisuusviestintätyölle. Turvallisuusviestintä on valvonnan, ohjauksen ja neuvonnan ohella yksi keinoista, jolla tuetaan eri tahoja laissa säädettyjen velvoitteiden noudattamisessa. Myös turvallisuusviestinnän tavoitteena

on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa koko toimintavuoden ajan.

Koronapandemia aiheutti vielä alkuvuodesta rajoituksia turvallisuusviestintään, mutta kevään edetessä päästiin taas aloittamaan turvallisuus- ja alkusammutuskoulutukset, koulu- ja asemavierailut sekä yleisötapahtumat. NouHätä! -kampanja saatiin toteutettua koulutusten osalta osin hybridimallina, mutta kilpailut järjestettiin edellisen vuoden tapaan täysin digitaalisesti.

Erilaisia neuvonta-, koulutus- ja valistustilaisuuksia ehdittiin vuoden aikana järjestämään yhteensä 249 kappaletta ja niissä tavoitettiin yhteensä 24 785 henkilöä. Vuoden 2022 aikana sekä tilaisuuksien että tavoitettujen henkilöiden määrä saatiin nousuun kahden vuoden haasteiden jälkeen. Edellisenä vuonna tilaisuuksia oli 173 kappaletta ja tavoitettuja 9452.

Sosiaalisen median kanavien (Facebook, Twitter ja Instagram) tilastoinnin mukaan Satapelastuksen julkaisut tavoittivat vuoden aikana yhteensä 4 432 845 sosiaalisen median käyttäjää. Tavoitettujen määrä kasvoi 28 % edellisestä vuodesta. Kasvua selittivät muutamat suuremman huomion saaneet päivitykset, mutta muuten julkaisumäärien ja tavoittavuuden osalta vuosi 2022 noudatti edellisen vuoden tasoa. Sosiaalisen median kannalta parhaita kuukausia olivat kesän kuukaudet, toukokuu, kesäkuu ja heinäkuu. Suuren huomion saaneet julkaisut liittyivät kauriin pelastustehtävään, rasvapalojen vaaroihin, mökkisaunojen turvallisuuteen, Tahkoluodon tulipaloon sekä väestöhälyttimiin.

2.3. YHTEISTYÖ ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISEMISEKSI

Onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi pelastuslaitos toimi läheisessä yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja alueen asukkaiden kanssa sekä osallistui paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön. Keskeinen säädösperuste tälle yhteistyölle on pelastuslaissa (erityisesti 42 § ja 43 §), pelastustoimen strategiassa sekä onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmassa.

Vuoden 2022 aikana pelastuslaitos osallistui omalta osaltaan kaavoitukseen ja rakentamisen ohjaukseen valvontasuunnitelman mukaisesti. Kuntien kaavoitushankkeisiin osallistuttiin vuorovaikutteisesti luonnos- ja ehdotusvaiheissa ja annettiin pyydyt lausunnot.

Poliisi, pelastus ja ensihoito jatkoivat edellisenä vuonna aloitettua yhteistyötä tapahtumaturvallisuuden kehittämiseksi. Työryhmä kokoontui

säännöllisesti vuoden 2022 aikana. Toiminta laajentui osittain myös valtakunnalliseksi.

Vuoden 2022 aikana jatkettiin myös Tulipysäkki-toimintaa yhdessä poliisin ja sosiaalitoimen kanssa. Tulipysäkki on varhaisen puuttumisen toimintamalli niille nuorille, jotka ovat jääneet kiinni syyttelystä.

Myös nuohoojien kanssa tehtiin aktiivista yhteistyötä etenkin syksystä alkaneessa laajamittaisessa tulisija- ja savuhormiviestinnässä. Alkusyksystä järjestimme myös seminaarin, johon kutsuimme maakunnan alueella nuohoustoimintaa harjoittavat yritykset. Tilaisuudessa esiteltiin tulisijoihin ja hormoneihin liittyviä palontutkinta- ja tilastotietoja sekä käytiin läpi muita nuohoustoimintaan liittyviä ajankohtaisia asioita.

Satakunnan pelastuslaitos osallistui yhdessä Rauman opettajankoulutuslaitoksen ja Pikku-Norssi päiväkodin kanssa Kidisafe-hankkeeseen, jossa edistettiin varhaiskasvatuksen turvallisuutta. Hanke päättyi loppuvuodesta 2022 ja yhtenä sen tuloksena syntyi kirja, jota sopii luetta- vaksi niin varhaiskasvatukseen kuin pelastuslaitoksen työntekijöille tai vaikka pelastusopiston turvallisuusviestinnän oppikirjaksi.

Paloriskiasuntojen tarkastus on palotarkastusten erikoislaji, jota tehdään usean viranomaisen yhteistyönä. Pelastuslain mukaan ilmoitukset paloriskeistä asunnoissa ja muissa kohteissa tulee tehdä pelastusviranomaiselle. Käytössä on valtakunnallinen paloriskiasuntojen ilmoitusjärjestelmä, jonka kautta ilmoitusvelvolliset viranomaiset pystyvät helposti välittämään tiedon ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä. Tyypillisesti paloriskiasunnon paloturvallisuus on heikentynyt ja turvallinen poistuminen asunnosta on estynyt tai vaikeutunut esimerkiksi suuren tavaramäärän vuoksi. Lisäksi palovaarallisissa paikoissa, kuten lieden päällä, voidaan säilyttää tavaroita. Pelastuslaitoksella paloriskiasuntojen tarkastuksia teki 7 työntekijää ja ilmoituksia tuli 84 kappaletta, joiden perusteella tehtiin 84 tarkastusta ja 40 jälkitarkastusta (edellisenä vuonna ilmoituksia tuli 73, tarkastuksia tehtiin 62 ja jälkitarkastuksia 32). Paloriski-ilmoitusten ja tarkastusten määrä on ollut jatkuvassa kasvussa viime vuosien ajan.

Viranomaisten väliseen yhteistyöhön kuuluu myös poliisille ilmoitetut tahalliset tai huolimattomalla toiminnalla aiheutetut tulipalot. Pelastuslain mukaan, jos voidaan epäillä, että tulipalo on aiheutettu tahallisesti tai huolimattomalla toiminnalla, pelastusviranomaisen on ilmoitettava asiasta poliisille. Ilmoittamisessa on käytössä määrämuotoinen lomake. Ilmoituksia tehtiin yhteensä vuoden 2022 aikana yhteensä 138 kappaletta. Vuonna 2021 ilmoitusten määrä oli 127.

2.4.PALONTUTKINTA

Pelastuslaki velvoittaa pelastuslaitoksen suorittamaan palontutkinnan. Tavoitteena on onnettomuuksien ehkäiseminen, vahinkojen rajoittaminen ja pelastustoiminnan kehittäminen. Tutkinnassa arvioidaan/selvitetään syttymissyy, vaikuttaneet taustatekijät, vahinkojen suuruus ja pelastustoiminnan kulku. Palontutkinnoista saatua tietoa analysoidaan saatavien johtopäätösten perusteella ja tehdään tarvittavia toimenpiteitä riskien pienentämiseksi. Palontutkinnassa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden viranomaisten ja eri asiantuntijoiden kanssa.

Palontutkinta on jaettu kolmeen tasoon. Satakunnan pelastuslaitos tutkii kaikki palot tasojen 1–3 mukaisesti. Koulutettu ja nimetty palontutkija tutkii palot tasoilla 2-3. Satakunnan pelastuslaitoksella on palontutkintaryhmä, jonka vahvuus oli 2022 alkuvuodesta 1+4 -tutkijaa, mutta nousi vuoden aikana 1+5 tutkijaan. Ryhmän jäsenet on koulutettu ja erikseen nimetty tutkijoiksi. Vuoden 2022 aikana koulutettiin ja nimettiin yksi uusi palontutkija.

Satakunnan pelastuslaitoksella on palontutkinnasta yhteistyösopimus Lounais-Suomen poliisilaitoksen ja Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Yhteistyösopimukseen liittyen suoritetaan paitsi yhteistyötä tutkinnoissa, myös järjestetään vuosittain yhteisiä koulutustilaisuuksia. Palontutkintaa tehdään Satakunnassa oman toimen ohella, eli muiden virkatehtävien lisäksi. Vuoden 2022 osalta yhteiskoulutukset järjestettiin sekä poliisin, että Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Vuonna 2022 ei ollut yhteistutkintoja Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa kummallakaan alueella.

Vuonna 2022 kirjattiin 34 palontutkijan suorittamaa palontutkintaa. Näistä kolme oli teematutkintoja. Palontutkintojen määrä nousi vuodesta 2021 neljällä. Kirjattujen palontutkintojen määrä oli vuonna 2022 valtakunnallisesti koko Suomen korkein (31.1.2023 tilanne). Palontutkintaselosteiden osalta kirjauksia voidaan tehdä vielä 12.2.2022 asti.

Erityisistä tutkintakohteista vuonna 2022 voidaan mainita Rauman Suvitiellä 26.6.2022 sattunut löylymestarien yleisösaunan ja ravintolan tulipalo. Rakennus paloi korjauskelvottomaksi. Palontutkinta suoritettiin tutkintaparin vahvuisena ja se työllisti usean paikkatutkinnan lisäksi paljon. Harjavallan Suurteollisuuspuistossa sattui kaksi suurempaa tulipaloa: Rikkihappotehtaan katolla syttyi 29.6.2022 tulipalo tulitöistä johtuen ja 13.7.2022 syttyi Step Oy:n kaasuvoimalaitoksella tulipalo tuotantoprosessin häiriöstä johtuen. Palo levisi myös kattorakenteisiin. Pomarkussa syttyi elementtitehtaan sähkökeskuksessa palo 18.3.2022. Palo tuhosi sähkökeskuksen ja levisi viereiseen osastoon ja tuotantolaitoksen katolle. Kaikki edellä mainitut tapaukset sitoivat runsaasti pelastuslaitoksen yksiköitä. Porin Tahkoluodossa syttyi kiertotalouden jätekasa

palamaan 9.6.2022. Pitkäkestoinen tilanne satoi pelastuslaitoksen resursseja yli vuorokauden ajan. Suurten kasojen raivaus ja sammutus oli haastavaa ja hidasta. Palontutkinnan pääpaino tässä tapauksessa oli Satakunnan oman teeman mukainen pelastustoiminnan kulun selvittäminen.

Muita merkittävimpiä tutkintakohteita olivat yksi muu tulipalo teollisuuslaitoksessa, kaksi kaupparakennusta ja yksi entinen päiväkotiasuinkerrostalon yhteydessä.

Henkilövahinkojen osalta vuonna 2022 Satakunnassa sattui kolme palokuolemaa. Merikarvialla menehtyi omakotitalon palossa yksi (1) henkilö. Eurassa menehtyi omakotitalon palossa yksi (1) henkilö. Porissa menehtyi asuinkerrostalon huoneistopalossa yksi (1) henkilö. Vertailuna vuonna 2021 sattui yksi (1) palokuolema asuinrakennuksen tulipalossa.

Tutkituissa tulipaloissa sattui yksi (1) vakava loukkaantuminen sammutustöiden yhteydessä Jämijärvellä kiinteän polttoaineen lämpökeskukseen sammutustöissä.

Vuoden 2022 osalta syttymissyiden jakautuminen toteutui melko tarkasti yleisesti käytetyn nyrkkisäännön mukaisesti. Tutkittujen tulipalojen osalta syyt jakautuvat yleensä melko tasaisesti sähköisen syttymissyyn (1/3), ihmisen toiminnan (1/3) ja muiden syiden (1/3) suhteen. Vuoden 2022 sähköisen syttymissyyn osuus oli 28 % tapauksissa, ihmisen toiminta 36 % tapauksissa ja muu syy 36 % tapauksissa.

Vuonna 2022 tutkituista tulipaloista yleisin syttymissyyn oli sähkölaitteen tai asennuksen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti (7 kpl) sekä ei voida arvioida (7 kpl). Vuoden erityispiirteinä tutkintojen osalta voidaankin pitää syttymissyyn ”pimeäksi” jääneiden tapausten melko korkea määrä. Vertailun vuoksi vuonna 2021 tulipaloja, joissa syttymissyitä ei pystytty arvioimaan, oli vain 1 kappale. Tähän tilastoon (palontutkintojen syttymissyyt) ei huomioitu teematutkintoja, jotka keskittyivät ladattaviin laitteisiin ja syy on näissä aina sähkölaitteeseen liittyvä. Toimintakertomuksen luvussa 3.1.1. on kirjoitettu tarkemmin kaikkien tulipalojen syttymissyistä.

Palontutkinnan valtakunnallinen teema käynnistettiin 6/2022. Vuoden 2022 tutkintateemaksi valikoitui kotitalouksissa käytettävien, ladattavien laitteiden palojen tutkinta. Tutkinnassa selvitettiin millaisissa olosuhteissa erilaiset laitepalot syttyvät ja millaisia seurauksia sekä vaaratilanteita palot aiheuttavat. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) toimi teematutkinnan yhteistyökumppanina ja teki kuluttajille suunnatun kyselytutkimuksen teemaan liittyen. Pelastuslaitosten teematutkinta aika oli 1.6.2022-31.1.2023. Satakunnassa $\frac{3}{4}$ (75 %) teematutkinnan aikavälillä sattuneista, kriteerit täyttäneistä, tulipaloista tehtiin teematutkinta ja kirjattiin palontutkintaseloste. Satakunnan pienen otantajoukon takia

tässä toimintakertomuksessa ei analysoida sattuneita tapauksia syvemmin, vaan ne ovat osa kansallisen teeman tutkimusjoukkoa. Teematutkinnan loppuraportti valmistuu vuoden 2023 aikana. Satakunnan pelastuslaitoksen palontutkija Antti Halmela oli mukana kansallisessa teeman järjestämisryhmässä. Vuonna 2023 käynnistyy uusi kansallinen teematutkinta liittyen yläpohjaan levinneiden asuinrakennusten tulipaloihin.

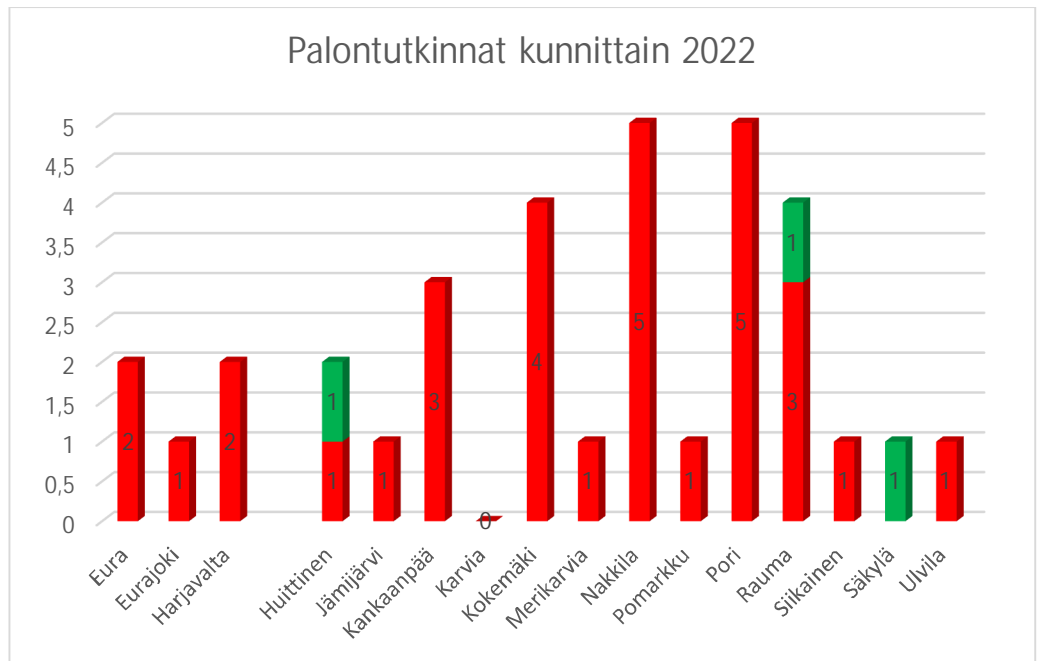
Vuonna 2022 palontutkijoiden tehtävänä oli kartoittaa vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien käyttöä tehtävillä. Toimeksianto liittyi vastepilotointiin, jossa rakennuspaloihin hälytetään kyseisen ominaisuuden omaava yksikkö. Pilotti ja seuranta otettiin käyttöön 6/2022. Palontutkijat kokosivat ja analysoivat kaikki tapaukset, joissa oli käytetty vaihtoehtoisia sammutusmenetelmiä. Suurimmassa osassa näissä tapauksissa 2.tason palontutkinnan kynnyks oli muusta syystä ylittynyt, eli arviointi tapahtui muun palontutkinnan yhteydessä.

Vuoden 2021 alusta aloittanut Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuuspalveluiden palontutkinnan asiantuntijaverkosto jatkoi toimintaansa vuonna 2022. Verkostossa on jokaiselta aluepelastuslaitokselta osallistujia, Satakunnan pelastuslaitokselta varsinainen jäsen on Antti Halmela ja varajäsen Harri Salonen. Halmela toimii verkoston varapuheenjohtajana vuonna 2022. Ryhmän tavoitteena on pelastuslaitosten valtakunnallinen palontutkinnan kehittäminen. Ryhmä jatkaa Palontutkinnan 2020 -teemaryhmän ja sitä edeltäneiden teemaryhmien käynnistämää työtä.

Satakunnan pelastuslaitos otti vuonna 2020 käyttöön oman alueellisen palontutkinnan teeman liittyen pelastustoiminnan kulun selvittämiseen. Tämän protokollan mukaisia tarkempia tutkimuksia tehtiin vuonna 2022 kahdessa (2) tutkintatapauksessa.

Satakunnan pelastuslaitoksella palontutkijat toimivat pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilaston (PRONTO) selosteiden luovuttajina. Pääsääntöisesti selosteita luovutetaan asianosaiselle ja poliisille rikoksen selvittämiseksi. Vuonna 2022 palontutkijat luovuttivat yhteensä 211 selostetta. Vertailun vuoksi vuonna 2021 selosteita luovutettiin 170. Luovutettujen selosteiden määrä on vuosittain kasvanut. Selosteiden pyyntökynnys etenkin vakuutusyhtiön suunnasta on selkeästi laskenut.

Taulukossa on esitetty tutkintojen lukumäärän jakautuminen kunnittain. Pylväistä on värillä erotettu teematutkintojen osuus (vihreällä värillä)

Kuva 1. Palotutkintojen lukumäärän jakautuminen kunnittain

2.5. VALVONTATOIMINTA

Pelastuslaitoksella on pelastuslain (27 §, 78 §) mukainen velvoite valvoa alueellaan pelastuslain mukaisia jokaiselle asetettujen velvollisuuksien sekä toiminnanharjoittajalle ja rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettujen velvoitteiden toteutumista ja noudattamista. Valvontavelvoitteita pelastusviranomaisille tulee myös muun muassa kemikaaliturvallisuuslaista (Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005).

Vuonna 2022 yritys- ja laitoskohteisiin (A1-A6-kohteet) tehtiin määräaikaisia palotarkastuksia yhteensä 1170 eli 558 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Erityisiä palotarkastuksia kirjattiin 74 kpl (vuonna 2021, 93 kpl), yleisötapahtumien palotarkastuksia 43 kpl (12 kpl) ja yleisötapahtuman pelastussuunnitelman arviointeja 361 kpl (141 kpl). Jälkitarastus tehtiin yhteensä 49 kpl (58 kpl).

Alle kolmen huoneiston asuinrakennusten (lähinnä omakoti- ja paritalot) valvonta toteutetaan pääosin käyttämällä niin sanottua paloturvallisuuden itsearviointia. Tähän sisältyy valtakunnallisesti yhtenäinen materiaali, joka lähetetään vuosittain 10 %:lle Satakunnan alueen pientaloista. Materiaaliin sisältyy muun muassa asiakkaan lomake, joka palautetaan pelastuslaitokselle sähköisesti tai postin välityksellä. Vuonna 2022 paloturvallisuuden itsearviointimateriaali lähetettiin noin 7733 pientaloon. Itsearviointien palautusprosentti oli 80,1 % (vuonna 2021, 89,8 %).

Pelastuslaitoksen kemikaalivalvontavelvollisuuksista on säädetty laissa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta sekä lain perusteella annetuissa valtioneuvoston asetuksissa. Kemikaalien valvontavelvollisuus on määritelty valtioneuvoston asetuksessa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015). Pelastuslaitoksen tehtäviin kuuluu asetuksen mukaan vähäisen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonta, kuten toiminnanharjoittajien neuvonta, kemikaali-ilmoitusten vastaanotto, käsittely ja kemikaalipäätösten laatiminen sekä päätöksen perusteella kohteessa suoritettu kemikaalitarkastus. Laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia valvovan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kanssa tehtiin viranomaisyhteistyötä. Pelastuslaitos antoi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pyytämiä lausuntoja Satakunnassa toimivien, laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien yritysten turvallisuuteen liittyvistä lupahakemuksista ja suunnitelmista.

Räjähteiden valvonta on määritelty tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta (819/2015). Pyroteknisten tuotteiden (ilotulitteiden) kaupan varastoinnin valvontaan liittyen pelastuslaitos käsitteli toiminnanharjoittajien antamat varastointi-ilmoitukset ja kaikki myyntipaikat tarkastettiin. Pelastuslaitokselle toimitetut ilotulitteiden yksityisestä käytöstä tehdyt ilmoitukset käsiteltiin ja lisäksi annettiin poliisin pyytämät lausunnot ammattimaisiin ilotulitusnäytöksiin liittyen. Yleisötilaisuuksissa käytettävien erikoistehosteiden käytön valvontaan kuului pelastuslaitokselle toimitettujen erikoistehosteilmoitusten käsittely ja kohteissa suoritettavat tarkastukset.

Pelastuslaitos asetti vuoden 2022 aikana yhden uhkasakon palotarkastuksella havaituista puutteista annettujen korjausmääräysten tehostamiseksi.

Hätäkeskukseen liitettyjen automaattisten paloilmoittimien välittämiä ilmoituksia oli 676 kpl. Vähennystä edellisestä vuodesta oli 16 kappaletta. Automaattisten paloilmoitusten määrä oli 2,3 % pienempi kuin vuonna 2021 ja 4,5 % suurempi kuin vuonna 2020. Hälytysten määrä on viime vuosina vakiintunut 650–690 kpl väliin, vaikka laitteistoja tulee lisää joka vuosi. Eniten ilmoituksia aiheutti ruuan valmistus, tuntemattomaksi jäänyt syy sekä huolimattomuus kiinteistön korjaus-, asennus- tai huoltotyössä. Nämä syyt aiheuttivat 47,5 % ilmoituksista. Nämä kolme syytä ovat aiheuttaneet noin puolet ilmoituksista viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Ilmoituksista oli erheellisiä 620 kappaletta, mikä on 91,7 % ilmoituksista. Erheellisistä ilmoituksista lähetettiin laskuja 187 kappaletta (edellisenä vuonna 162 kpl) ja korjauskehotuksia 102 (edellisenä vuonna 105 kpl) kappaletta. Erheellisistä ilmoituksista lähetettyjen laskujen määrä nousi 15,4 % ja korjauskehotusten määrä laski 2,9 %.

Vuoden aikana paloilmoitinkohteet tekivät erhemaksupäätöksistä yhden oikaisuvaatimuksen.

2.6.ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN TAVOITTEET, SEURANTA JA MITTARIT

Onnettomuuksien ehkäisyn tavoitteet ovat perinteisesti asetettu toimenpiteiden määrän seurantaan. Myös vuoden 2022 osalta toimenpiteitä on seurattu erityisesti yritys- ja laitospaikkojen määräaikaisten palotarkastusten sekä turvallisuusviestintätapahtumien osalta. Vuoden aikana valvonnan määrälliset tavoitteet saavutettiin ainoastaan Porin toimialueella. Rauman, Pohjois-Satakunnan ja Kaakon toimialueiden osalta valvontasuunnitelmassa esitettyä tavoitetta ei kyetty saavuttamaan. Turvallisuusviestinnän osalta ei määrällisiä vuositavoitteita ole asetettu vuoden 2020 jälkeen, mutta turvallisuusviestintätilaisuuksia saatiin kirjattua Siikaisia lukuun ottamatta kaikissa Satakunnan kunnissa.

Vuoden 2022 aikana pilotoitiin Feedbacklyn sähköistä asiakaskokemuksen keräysjärjestelmää Päivä paloasemalla -tapahtuman yhteydessä. Samalla järjestelmällä toteutettiin myös henkilöstökysely kaikille onnettomuuksien ehkäisyä päätyönään tekeville. Henkilöstön osamista ja valvonnan laatua seurattiin myös palotarkastuspöytäkirjojen laatua tarkkailemalla.

3. Pelastustoiminta

Pelastustoimen tehtävien kokonaismäärä Satakunnan alueella vuonna 2022 oli 5025. Vuoteen 2021 nähden tehtävien kokonaismäärä on noussut noin 250 tehtävällä. Eniten kirjattiin ensivastetehtäviä (991), toiseksi eniten liikenneonnettomuustehtäviä (826) ja kolmanneksi eniten paloilmoittimen tarkastustehtäviä (634). Tämä kolmen kärki on ollut sama jo useana vuotena, tosin ensivastetehtävät nousivat ensimmäistä kertaa suurimmaksi kokonaisuudeksi.

On kuitenkin huomattava, että vertailtaessa eri vuosia toisiinsa, erityisesti heilahtelut vahingontorjunta- ja ensivastetehtävissä saattavat muuttaa kokonaislukumäärää helposti. Vuonna 2022 oli muun muassa vahingontorjuntatehtäviä noin 100 enemmän ja ensivastetehtäviä noin 200 enemmän kuin vuonna 2021. Nämä kaksi tehtäväkokonaisuutta selittävät oivallisesti tapahtuneen muutoksen kokonaislukumäärässä nyt ylöspäin.

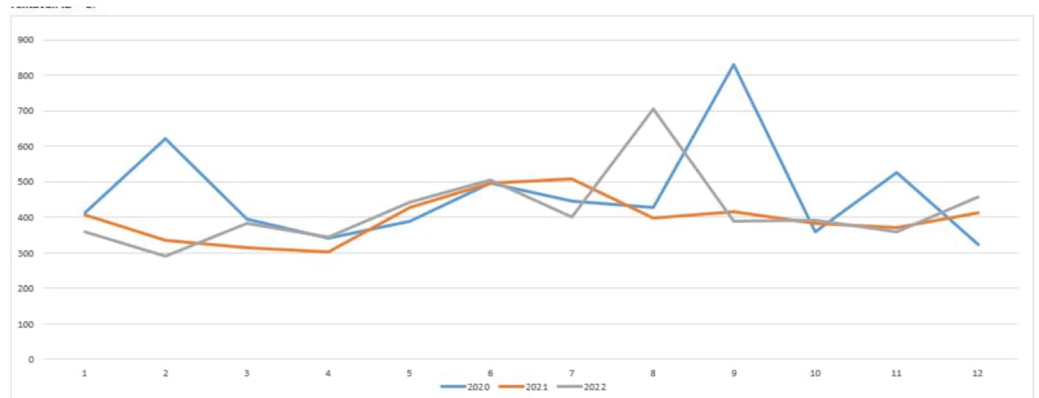
Ensivastetehtävien osalta vuosi 2022 oli siis huomattavasti vilkkaampi kuin vuosi 2021. Vuonna 2022 kirjattiin yhteensä 991 ensivastetehtävää, kun vuonna 2021 luku oli 793 (nousua 198 tehtävää). Pelastustoimen ensivastetehtävien osalta tehtävämääriin tilapäisesti vaikuttivat

olennaisesti vuonna 2020 aikana voimaan tulleet hälytysvastemuutokset ja -ohjeistukset. Satakunnan sairaanhoitopiiri rajoitti pelastuslaitoksen ensivastetehtävät vain henkeä pelastaviin tehtäväkoodeihin ja tässä on merkittävin yksittäinen tekijä edellisten vuosien laskeviin tehtävämääriin (vuodet 2020–2021). Nyt kun toiminta on vakiintunut ja koronapandemian aikana tehtyjä muutoksia on palautettu, ovat myös tehtävämäärät lisääntyneet. Ensihoitokokonaisuudessa kerrotaan tästä kokonaisuudesta vielä tarkemmin.

Merkittävimmit yksittäiset onnettomuudet vuonna 2022 olivat muun muassa Rauman Suvitien löylymestareiden yleisösaunan ja ravintolan tulipalo, kolme palokuolemaan johtanutta rakennuspaloa, kiertotalouden jätekanan pitkäkestoinen tulipalo Tahkoluodon satama-alueella, Harjavallan suurteollisuuspuiston kaksi teollisuuspaloa (rikkihappotehtaalla ja kaasuvoimalaitoksella) ja Pomarkun elementtitehtaan sähkökeskustulipalo.

Harvinaisempaan, mutta merkittävänä tehtävänä voidaan pitää myös heinäkuussa tapahtunutta Harjavallan suurteollisuuspuiston alueelta levinnyttä kaasupilven muodostumista. Kyseessä oli inhimillinen erehdys, mutta laajalle levinnyt kaasupilvi työllisti pelastuslaitosta ja aiheutti kemikaalisukelluksen tarvetta sekä henkilöiden suojavaistöjä teollisuuspuiston alueella. Vakavilta loukkaantumisilta tässä tilanteessa kuitenkin vältyttiin.

Kuvassa 2 on esitetty tehtävien jakautumista kuukausittain kolmen viime vuoden aikana.

Kuva 2. Kolmen viime vuoden kokonaistehtävämäärät kuukausittain

3.1. PÄIVITTÄINEN TOIMINTAVALMIUS

Valtakunnallisen tavoitteen mukaan (SM 21/2012) ensimmäisen yksikön tulisi I ja II riskialueilla tavoittaa kohde määräajassa 50 %:ssa kii-reellisistä tehtävistä. III ja IV riskialueille ei ole samanlaista tavoitetta

määritelty. Satakunta pystyi nämä tavoitteet saavuttamaan kaikilla riskialueilla. Pitää myös huomioida, että Satakunnan pelastuslaitoksen omassa palvelutasopäätöksessä (2021–2025) olemme asettaneet valtakunnallista tavoitetta kunniahimoisemmat tavoitteet eri riskialueille, ensimmäisen yksikön saavutettavuudelle. Nämä ovat I riskialueella 85 % kiireellisistä tehtävistä, II riskialueella 90 % kiireellisistä tehtävistä ja III riskialueella 95 % kiireellisistä tehtävistä. Näihin lukuihin emme ole aivan jokaisena kuukautena I ja II riskialueen osalta yltäneet (ks. alla).

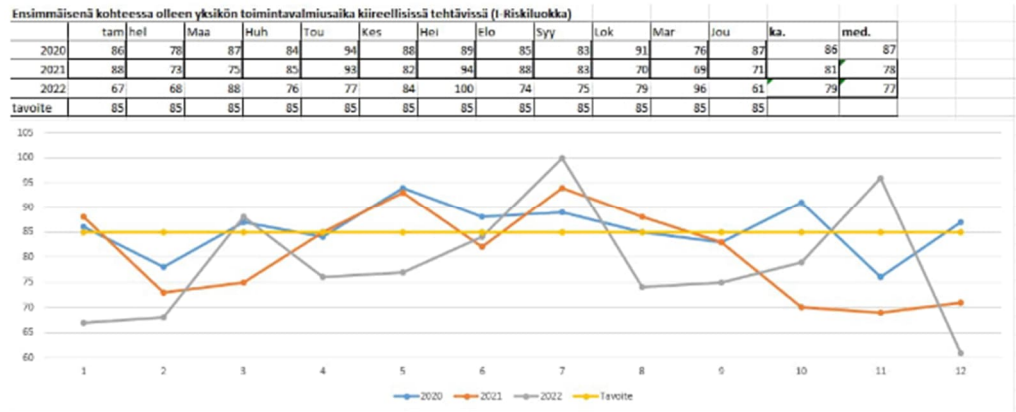
Vuonna 2022 kohteiden saavutettavuus (ensimmäinen yksikkö kohteessa kiireellisissä tehtävissä) I-riskialueella toteutui keskimäärin 78 %:sti, kun vuonna 2021 vastaava luku oli 81 % (laskua 3 %). II-riskialueella vastaavat luvut olivat 2021 89 % ja vuonna 2022 87 % (laskua 2 %). III-riskialueella vuonna 2021 saavutettavuus toteutui 99 %, ja oli sama 99 % vuonna 2022. Pelastustoiminnan toimintavalmiusajoissa (pelastusryhmä onnettomuuspaikalla määrävahvuisena kiireellisissä tehtävissä) oli eri kuukausissa suurta vaihtelua (0 %-100 %), mikä johtuu PRONTO-onnettomuustietojärjestelmän hakutoiminnon ongelmista ja siihen liittyvistä epävarmuustekijöistä (PeO/Heidi Liukkonen).

I-riskiruutujen osalta saavutettavuus kiireellisissä tehtävissä ensimmäisen yksikön osalta oli paras kesäkuussa (100 %) ja selvästi heikoin joulukuussa (61 %). Osin selittävänä tekijänä saattaa olla joulukuun selkeästi normaalia suurempi kiireellisten tehtävien määrä muihin kuukausiin verrattuna (41 tehtävää, muissa keskimäärin alle 30 kiireellistä tehtävää). II-riskialueen osalta parhaat saavutettavuuskuukaudet ensimmäisen yksikön osalta olivat toukokuu ja syyskuu (93 %). II riskialueella pelastustoiminnan toimintavalmiusajat (pelastusryhmä onnettomuuspaikalla määrävahvuisena kiireellisissä tehtävissä) saavutettiin sisäministeriön tavoitteiden mukaisesti kaikkina kuukausina (68–100 %). III-riskiruutujen saavutettavuuden osalta kiireellisissä tehtävissä vain kahdessa kuukaudessa (kesäkuu ja joulukuu) jäätin alle 100 %:n. Pelastustoiminnan toimintavalmiusajoissa (pelastusryhmä onnettomuuspaikalla määrävahvuisena kiireellisissä tehtävissä) saavutettiin 100 %:sti.

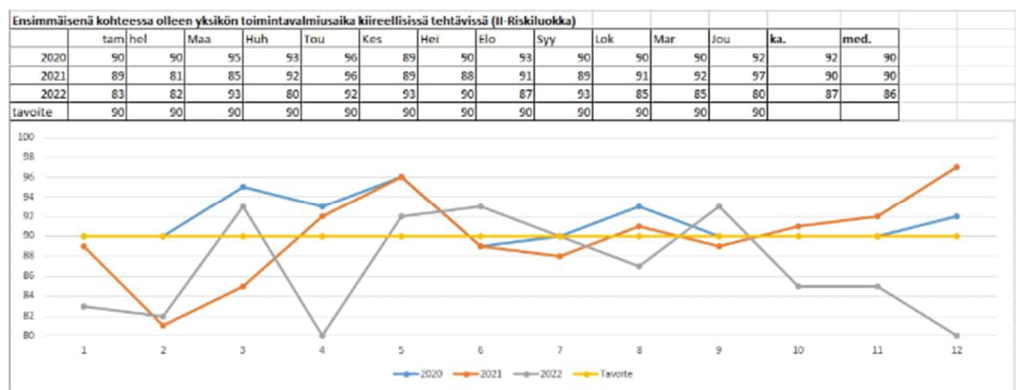
Yhteenvetona voidaan todeta, että muutokset eivät ole suuria edellisiin vuosiin. Yleisesti ottaen yksittäisiä selittäviä tekijöitä pienille toimintavalmiuden muutoksille pelastustoimen kiireellisissä tehtävissä vuosittain ei ole osoitettavissa. Muutokset toimintavalmiusajoissa ovat kuitenkin viime vuosina Satakunnassa olleet pieniä ja Satakunta pääsee varsin hyvin valtakunnallisen suunnitteluohjeen (SM 21/2012) mukaisiin tavoitteisiin koko maakunnan alueella kaikissa riskiluokissa.

Vuonna 2022 Satakunnan pelastuslaitoksella muuttui myös palvelutasopäätös, jonka johdosta aloitettiin aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti lisäämään henkilöstöresurssia suunnitelmallisesti 0+2 ja 0+3 asemille. Tällä muutoksella pyritään parantamaan erityisesti pelastustoiminnan toimintavalmiusaikaa I ja II riskialueilla. Tämän päätöksen

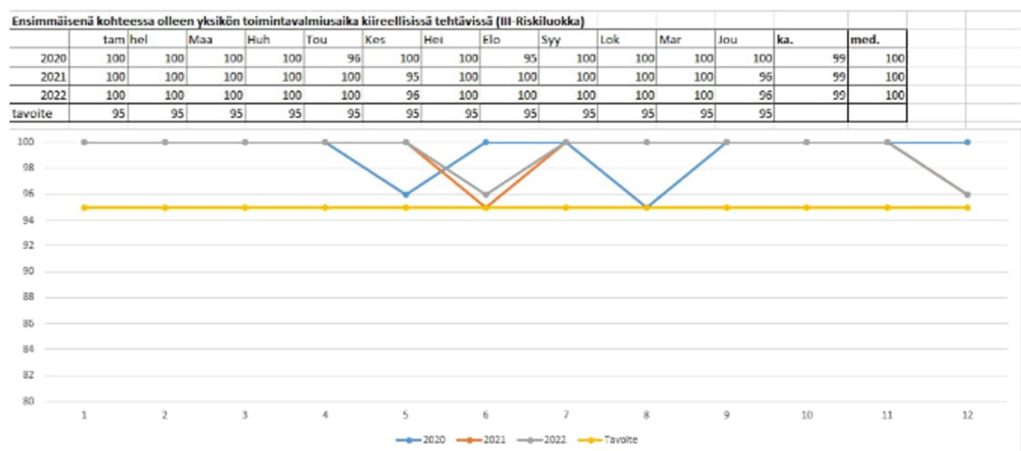
johdosta tehdyt muutokset eivät vielä näy vuoden 2022 tehtävissä. Alla toimintavalmiuden toteutuminen Satakunnassa riskiluokittain:

Kuva 3. Ensimmäisenä kohteessa olleen yksikön toimintavalmiusaika (I-riskiluokka)

Kuva 4. Ensimmäisenä kohteessa olleen yksikön toimintavalmiusaika (II-riskiluokka)

Kuva 5. Ensimmäisenä kohteessa olleen yksikön toimintavalmiusaika (III-riskiluokka)

3.1.1. Tulipalot

Tilastoitujen tulipalojen (rakennuspalo, rakennuspalovaara, maastopalo, liikennevälinepalo ja muu tulipalo) määrä vuonna 2022 Satakunnan alueella oli 708 kappaletta (lisäystä 63 tehtävää vuoteen 2021). Satakunnassa tulipaloissa vuonna 2022 kuoli 3 henkilöä. Pelastustoimintaan osallistuneita henkilöitä loukkaantui vuoden 2022 aikana 7 henkilöä.

Rakennuspaloja Satakunnassa oli 109 kappaletta (vuonna 2021, 117), rakennuspalovaaroja 190 kappaletta (178), maastopaloja 148 kappaletta (111), liikennevälinepaloja 117 kappaletta (105) ja muita tulipaloja 144 (134) kappaletta.

Tapahtumakunta	Rakennuspalo	Rakennuspalovaara	Maastopalo	Liikennevälinepalo	Muu tulipalo	Yhteensä
Eura	4	16	3	4	3	30
Eurajoki	6	9	9	9	11	44
Harjavalta	6	12	9	2	13	42
Huittinen	6	7	8	8	2	31
Jämijärvi	2	3	5	1	3	14
Kankaanpää	9	13	26	11	6	65
Karvia	1	2	4	3	3	13
Kokemäki	6	5	7	5	9	32
Merikarvia	0	2	4	2	2	10
Nakkila	8	5	1	2	6	22
Pomarkku	3	1	2	0	2	8
Pori	26	69	30	38	52	215
Rauma	18	27	30	24	27	126
Siikainen	6	2	1	0	0	9
Säkylä	3	10	5	4	4	26
Ulvila	5	7	4	4	1	21
Yhteensä	109	190	148	117	144	708

Kuva 6. Tulipalot Satakunnassa vuonna 2022

Edellisvuoteen verrattuna tulipalojen määrä on kokonaisuudessaan kasvanut kaikissa edellä kuvatuissa onnettomuustyypeissä. Tulipalojen aiheuttajista suurimpina olivat edellisvuoden tapaan ihmisen toiminta (330 tapausta) ja koneen tai laitteen vika (196 tapausta). Kolmanneksi yleisimpänä aiheuttajana ”ei voida arvioida” oli kirjattu syyksi 58 tapauksessa. Huolestuttavana voidaan pitää sitä, että lisäystä on tullut erityisesti ihmisen väärän toiminnan myötä (102 kirjausta). Edellä mainituissa tulipaloissa yleisin arvio syttymissyystä oli ”koneen tai laitteen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti” (97 tapausta), ja toiseksi yleisin syttymissyys oli ”sähkölaitteen tai -asennuksen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti” (63 tapausta). Niin ikään syttymissyyttä ”ei voida arvioida” oli kirjattu syyksi 64 tapauksessa. Merkittävä osa (102 tapausta) kirjattiin tahallaan sytytetyiksi. Tahallaan sytytetyiksi arvioituja tulipaloja oli erityisesti Porin ja Rauman alueella eniten (yhteensä 61 tapausta).

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhunen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Yhteensä	Terve eläin eläin	Ei voida arvioida	Muu	Urhienrynnäkö	Muun luonteen	Säähän	espitein	hertynä	Katkaistu	Muun luonteen	Muun luonteen	Kilpailu	Työväkivä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä																		
Eura	0	1	3	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	2	2	0	30																		
Eurajoki	0	1	7	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	44																		
Harjavalta	2	1	7	3	0	1	2	0	2	1	2	1	1	0	1	1	0	42																		
Huittinen	2	1	1	1	0	0	2	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	31																		
Jämijärvi	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	14																		
Kankaanpää	2	1	2	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	65																		
Karvia	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	15																		
Kokemäki	2	0	3	0	0	0	3	0	4	0	0	0	0	0	1	5	1	0	33																	
Merikarvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	10																		
Nakkila	0	0	0	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	5	3	1	1	23																	
Pomarkku	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	8																	
Pori	8	9	21	3	2	3	8	0	11	0	8	7	2	2	5	15	27	5	4	0	6	3	4	8	4	4	0	11	1	3	12	15	0	215		
Rauma	7	4	17	1	0	3	0	0	6	0	10	12	0	1	0	9	22	2	1	0	0	2	0	1	1	2	0	0	2	0	2	9	12	0	126	
Siikainen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9	
Säkylä	0	1	0	0	0	1	3	0	0	0	1	1	0	0	3	0	6	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	2	1	0	26		
Ulvila	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	2	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	21
Yhteensä	23	19	64	13	6	10	26	0	26	3	24	30	5	5	14	63	97	32	20	7	10	8	7	19	11	10	15	1	29	5	7	34	64	1	708	

Kuva 7. Arviot tulipalojen syttymissyistä vuonna 2022

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhunen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Tahallinen	Tuottamuksellinen (huolimattomuus/ varomattomuus)	Vahinko tai tahaton	Ei voida arvioida	Yhteensä
Eura	3	2	6	2	13
Eurajoki	5	5	3	1	14
Harjavalta	10	7	7	0	24
Huittinen	1	7	6	0	14
Jämijärvi	4	2	1	1	8
Kankaanpää	3	18	4	4	29
Karvia	1	2	2	1	6
Kokemäki	8	3	1	2	14
Merikarvia	0	0	2	1	3
Nakkila	1	3	2	0	6
Pomarkku	1	1	0	0	2
Pori	38	30	32	11	111
Rauma	23	24	11	6	64
Siikainen	0	0	3	0	3
Säkylä	1	2	5	1	9
Ulvila	3	4	2	1	10
Yhteensä	102	110	87	31	330

Kuva 8. Arviot tulipalojen tahallisuudesta vuonna 2022

3.1.2. Liikenneonnettomuudet

Liikenneonnettomuustehtäviä (tieliikenne, raideliikenne, vesiliikenne, ilmailuliikenne, maastoliikenne ja muu liikenne) Satakunnassa oli kaikkiaan 826 kappaletta (vuonna 2020, 880). Näistä liikenneonnettomuuksista tieliikenteessä tapahtui 806 (852/2021). Eniten liikenneonnettomuuksia tapahtui Porissa (263) ja Raumalla (88), vähiten Siikaisissa (8). Muita kuin tieliikenteessä sattuneita onnettomuuksia tilastoitiin vuonna 2022 yhteensä 20 kappaletta (28/2021). Kaikkiaan Satakunnan alueella vuonna 2022 liikenneonnettomuuksissa kuoli 13 henkilöä, loukkaantui vakavasti 36 henkilöä ja loukkaantui lievästi 359 henkilöä. Pelastustoimintaan osallistuneita ei loukkaantunut vuoden 2022 aikana.

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhunen Perttu/20.1.2023

Tapahtumakunta	Tehtävien lukumäärä	Onnettomuudessa kuolleet (km)	Onnettomuudesta aiheutuneet henkilövahingot			Pelastustoiminnassa pelastushenkilöstölle aiheutuneet henkilövahingot	
			Onnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet (km)	Onnettomuudessa lievästi loukkaantuneet (km)	Loukkaantuneita yhteensä (km)	Pelastustoiminnassa kuolleet pelastushenkilöt (km)	Pelastustoiminnassa loukkaantuneet pelastushenkilöt (km)
Eura	49	1	0	24	25	0	0
Eura-Årjoki	55	1	4	29	33	0	0
Harjavalta	23	1	0	6	6	0	0
Huittinen	67	2	3	32	35	0	0
Jämijärvi	11	0	0	11	11	0	0
Kankaanpää	58	1	2	29	31	0	0
Kaunia	11	1	0	9	9	0	0
Kokemäki	44	1	3	15	18	0	0
Merikarvia	26	0	0	11	11	0	0
Nakkila	13	0	0	15	15	0	0
Pori	11	0	2	1	3	0	0
Pori	203	1	11	103	114	0	0
Rauma	86	1	3	29	32	0	0
Säkylä	0	0	0	11	11	0	0
Säilyä	34	1	1	20	22	0	0
Uusikaupunki	50	2	3	15	18	0	0
Yhteensä	826	12	36	308	344	0	0

Kuva 9. Liikenneonnettomuudet 2022

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhunen Perttu/20.1.2023

Tapahtumakunta	Tehtävien lukumäärä	Onnettomuudessa kuolleet (km)	Onnettomuudesta aiheutuneet henkilövahingot			Pelastustoiminnassa pelastushenkilöstölle aiheutuneet henkilövahingot	
			Onnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet (km)	Onnettomuudessa lievästi loukkaantuneet (km)	Loukkaantuneita yhteensä (km)	Pelastustoiminnassa kuolleet pelastushenkilöt (km)	Pelastustoiminnassa loukkaantuneet pelastushenkilöt (km)
Eura	49	1	0	24	25	0	0
Eura-Årjoki	55	1	4	29	33	0	0
Harjavalta	23	1	0	6	6	0	0
Huittinen	67	2	3	32	35	0	0
Jämijärvi	11	0	0	11	11	0	0
Kankaanpää	58	1	2	29	31	0	0
Kaunia	11	1	0	9	9	0	0
Kokemäki	44	1	3	15	18	0	0
Merikarvia	26	0	0	11	11	0	0
Nakkila	13	0	0	15	15	0	0
Pori	11	0	2	1	3	0	0
Pori	203	1	11	103	114	0	0
Rauma	86	1	3	29	32	0	0
Säkylä	0	0	0	11	11	0	0
Säilyä	34	1	1	20	22	0	0
Uusikaupunki	50	2	3	15	18	0	0
Yhteensä	826	12	36	308	344	0	0

Kuva 10. Liikenneonnettomuuksien henkilövahingot 2022

3.1.3. Vaarallisten aineiden onnettomuudet

Vaarallisten aineiden onnettomuuksia tapahtui Satakunnan alueella vuonna 2022 yhteensä 12 kappaletta (vuonna 2021, 20). Vaarallisten aineiden onnettomuuksia ei sattunut lainkaan tammi-, helmi-, elo-, mar- ras- ja joulukuussa. Näistä pieniä vaarallisten aineiden onnettomuuksia (tehtäväkoodi 451) oli 6 kappaletta ja keskisuuria (tehtäväkoodi 452) myös 6 kappaletta.

Vaarallisten aineiden onnettomuudet

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhunen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Tammikuu	Helmi- kuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Yhteensä
Harjavalta	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
Kankaanpää	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Nakkila	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Pori	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	4
Rauma	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Säkylä	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Yhteensä	0	0	1	3	2	1	2	0	2	1	0	0	12

Kuva 11. Vaarallisten aineiden onnettomuudet 2022

3.1.4. Vesipelastus

Satakunnan pelastuslaitoksella pidettiin vuonna 2022 palvelutasopäätöksen mukaisesti kahta sukellusyksikköä ykköstopella (välitön lähtö-

valmius ja koulutussyvyys 30 m). Yksiköt ovat sijoitettu Poriin ja Raumalle. Muut ympärivuorokautisesti miehitetyt asemat pitivät yllä pintapelastusvalmiutta. Vuonna 2022 Satakunnan alueella oli ihmisen pelastustehtäviä 12 kappaletta (sama määrä kuin vuonna 2021). Ihmisen pelastustehtäviä, joissa on käytetty pelastusmenetelmänä pintapelastusta tai vesisukellusta oli vuonna 2022 viisi (5) kappaletta.

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhanen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Tammikuu	Helmi	Maalis	Huhtik	Toukoku	Kesäku	Heinäku	Eloku	Syysku	Lokaku	Marrasku	Jouluku	Yhteensä
Eura	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Eurajoki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Jämijärvi	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Merikarvia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Nakkila	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Pori	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3
Rauma	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Silka	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Ulvila	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Yhteensä	0	1	0	0	3	3	2	2	0	1	0	0	12

Kuva 12. Ihmisen pelastustehtävät, vesipelastus 2022

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhanen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Tammikuu	Helmi	Maalis	Huhtik	Toukoku	Kesäku	Heinäku	Eloku	Syysku	Lokaku	Marrasku	Jouluku	Yhteensä
Eura	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Eurajoki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Jämijärvi	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Pori	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Rauma	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Yhteensä	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	5

Kuva 13. Ihmisen pelastustehtävät, pintapelastus tai vesipelastus 2022

Uutena toimintona allekirjoitettiin joulukuussa 2022 kiireettömien vesipelastustehtävien hoitamisesta yhteistoimintasopimus Lounais-Suomen poliisilaitoksen kanssa. Sopimus tehtiin yhteistyössä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Sopimukset siirtyivät automaattisesti Satakunnan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

3.1.5. Vahingontorjuntatehtävät

Satakunnan alueella vahingontorjuntatehtäviä kirjattiin vuonna 2022 yhteensä 518 kappaletta (vuonna 2021, 423). Tehtävämäärät siis lisääntyivät noin sadalla vuoteen 2021 verrattaessa. Vuonna 2022 vahingontorjuntatehtävän suurin yksittäinen syy oli tuuli tai myrsky. Näitä tehtäviä oli kaikkiaan 313 koko Satakunnan alueella. Toiseksi yleisin syy vahingontorjuntatehtävälle on ollut muu ihmisen toiminta (42). Kolmantena tulva, sadevesi ja kohonnut vedenpinta (40), kuten muinakin edeltävinä vuosina.

Eniten vahingontorjuntatehtäviä oli Porissa (147 kappaletta) ja toiseksi eniten niitä oli Kankaanpäässä (67 kappaletta). Lopuissa Satakunnan alueen kunnissa tehtäviä on vuoden aikana ollut vähimmillään 3 (Karvia) ja enimmillään 47 (Säkylä).

Satakunnan pelastuslaitos
Kuhanen Perttu/19.1.2023

Tapahtumakunta	Yhteensä	Ei tiedossa	Ei tiedossa	Muu syy	Muu syy	Muun koneen tai laitteen vika tai häiriö	Ajoneuvon tai venealuksen vika tai häiriö	Sähköverkoston vika tai häiriö	Vesijohdotuksen vika tai häiriö	Muun rakennuksen rakennusvika	Rakennuksen rakennusvika	Tekninen syy	Ehjän	Muu luonnonilmiö	Muun luonnonilmiö	Pakkasen	Sadama	Lumi tai jäät	Alhainen vedenpinta	Tullin, sademäärä, kohonnut vedenpinta	Tuuli tai myrsky	Luonnonpäästö	Muun ihmisen toiminta	Lapsen toiminta	Ihmisen tahallinen toiminta	Esilähdön suunnittelu	Ihmisen toiminta							
Eura	0	0	2	0	6	0	8	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	
Eurajoki	0	0	0	0	2	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21		
Harjavalta	0	0	2	0	1	0	5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11		
Huittinen	0	0	0	0	4	0	18	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29		
Jämijärvi	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4		
Kankaanpää	0	0	0	0	3	0	48	6	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67		
Karvia	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		
Kokemäki	0	0	0	0	0	0	30	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36		
Merikarvia	0	0	0	0	2	0	12	3	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	23	
Nakkila	0	0	1	0	2	0	5	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	
Pomarkku	0	0	0	0	1	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
Pori	0	0	7	0	11	0	82	7	0	4	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	147	
Rauma	0	0	0	0	3	0	21	8	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	
Siikainen	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	
Säkylä	0	0	3	0	3	0	35	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	47
Ulvila	0	0	0	0	1	2	0	16	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	
Yhteensä	0	0	15	1	42	0	313	40	0	12	5	2	0	11	4	0	0	0	0	0	0	13	1	16	15	0	24	0	0	4	518			

Kuva 14. Vahingontorjuntatehtävät tyypeittäin vuonna 2022

3.2. VARAUTUMINEN HÄIRIÖTILANTEISIIN

Varautuminen häiriötilanteisiin pelastuslaitoksella toteutetaan olemassa olevalla organisaatiolla. Pelastuslaitokselle on laadittu erillinen ohje päivittäisen valmiuden nostosta eri uhkakuvissa vuonna 2018. Tämä ohje katselmoitiin ja päivitettiin vuonna 2022. Suunnitelma sisältää neljä eri tasoa perusvalmius (vihreä), tehostettu seuranta (keltainen), tehostettu valmius (oranssi) ja täysvalmius (punainen). Tämän lisäksi paloasemien varavoimavalmiutta on parannettu siirrettävillä varavoimakoneilla sekä henkilöstölle on koulutettu muun muassa sähkökatkon varalta tehtävät toimenpiteet päivystävien paloasemien osalta. Loppuvuodesta varavoiman kattavuutta kartoitettiin myös sopimuspaloasemien osalta, jotta Satakunnan paloasemaverkko pysyy erilaisista häiriötilanteista huolimatta toimintakykyisenä vuoden jokaisena päivänä.

Lisäksi lainsäädännön kautta pelastuslaitoksille on tullut velvoite laatia suunnitelma lisäävun vastaanottamiseksi poikkeuksellisissa, pitkittyvissä tai suurissa tilanteissa. Puhutaan HNS-suunnitelmasta (Host Nation Support), joka Satakunnassa on laajennettu koskemaan myös kansallista apua toisilta pelastustoimen alueilta. Vuonna 2022 näiden suunnitelmien toimivuutta harjoitettiin pöytäpelinä keväällä ja syksyllä ryhmään nimettyjen kesken.

YDINLAITOKSET – Varautuminen onnettomuuksiin

Vakavat säteilyonnettomuudet ovat maailmanlaajuisesti hyvin harvinaisia, eikä sellaisia ole tapahtunut sitten Fukushima onnettomuuden 2011. Olkiluodon ydinvoimalaitosalueen toimijoiden ja muiden asiaan liittyvien viranomaistahojen ja -tasojen (mm. sisäministeriö, Lounais-Suomen poliisilaitos, Säteilyturvakeskus, Satakunnan sairaanhoitopiiri) sekä ydinlaitosyhtiöiden kanssa on jatkettu tiivistä yhteistyötä. Säteilyonnettomuuksiin liittyvään varautumiseen, aihealueen viranomais- ja

muun yhteistyön hoitoon ja ydinvoimalaitosalueen pelastusviranomais-toimintaan on osoitettu yhden viranhaltijan (erityisasiantuntija) työpa-nos. Alan eri tilaisuuksissa ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa on ollut mukana myös muita päällystöhenkilöitä. Erityisasiantuntijan liro Hyrskyn työparina on toiminut muiden tehtäviensä ohella palomestari Janne Kumpulainen. Tarvittaessa sijaisena ja tukena on ollut aluepalo-päällikkö Juha Suonpää.

Suomalaisilla ydinlaitoksilla ei sattunut merkittäviä valmiustilanteita vuoden 2022 aikana. OL3 laitosesyksiköllä oli varautumistilanne huhti-kuun lopulla. Saman laitoksen syöttövesipumppujen juoksupyörien yllättävät vauriot hidastivat laitoksen tuotantokäytön aloittamista yli kerto-musvuoden. Varautumistilanne tai pumppujen vauriot eivät aiheutta-neet vaaratilanteita.

OL3-yksikön varajärjestelmiin kuuluva 90 MW akkuenergiavarasto (BESS battery energy storage system) valmistui lokakuussa. Järjestel-män tarkoitus on tasata kantaverkon toimintaa OL3-yksikön yllättävän käyttökatkon sattuessa.

OL3-voimalaitosesyksikkö käynnistettiin joulukuussa, pitkään jatkunut projekti lähestyy valmistumista. Uuden voimalaitosesyksikön käyttöö-notto kasvatti Olkiluotoon kohdistuvan valvontatoiminnan määrää.

Posiva Oy:n käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituslaitoshanke on työl-listänyt pelastusviranomaisia laajaan, osin maanalaiseen kohteeseen liittyvän suunnittelun seurannan ja valvontatoiminnan muodossa.

Olkiluodon alueeseen kohdistuu nykyisin kaksi ulkoista pelastussuunni-telmaa (säteilyvaaratilanteen ja kemikaalionnettomuuden varalta). Po-siva Oy on saanut uuden 10.000 kg:n räjähdysainevaraston luvan. Va-rasto on valmistunut, mutta sitä ei otettu käyttöön kertomusvuoden ai-kana. Varastoa varten tulee laatia oma ulkoinen pelastussuunnitel-maansa vuoden kuluessa käyttöönotosta.

Mikäli käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituslaitoksen katsotaan poik-keavan muista alueen ydinlaitoksista, voi myös se edellyttää omaa ul-koista pelastussuunnitelmaansa. Näin alueella saattaa tulevaisuudessa olla neljä laajaa, säädösperustaista suunnitelmaa. Jokaiseen ups-suun-nitelmaan liittyy kolmen vuoden välein toistuva suuronnettomuusharjoi-tusvelvoite.

Normaalisti Olkiluodon ydinlaitosalueella vuosittain järjestettävät palo-kuntien yhteisharjoitukset (3 kpl) jouduttiin COVID-19-tilanteen vuoksi jälleen perumaan.

Ydinlaitosten moniviranomaisyhteistyön ”työkalu”, OLKI-SVP-ryhmä ko-koontui kaksi kertaa. Ryhmä sai yhteisen suojarustekontin hankinnan

valmiiksi. Nyt kontti odottelee käyttäjäkoulutuksen alkua Rauman paloasemalla.

Ryhmä toteutti ”monikantakoulutuksen” syyskuussa Kanta-Porin paloasemalla. Case-tyyppiseen karttajarjoitukseen osallistui viitisenkymmentä eri yhteistyötahojen edustajaa kunnista keskushallintoon.

Pelastuslaitos jatkaa ydinlaitosalan pelastustoiminnan yhteistyötä yhdessä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa. Fennovoiman Hanhikiven ydinvoimalaitoshankkeen rauettua Jokilaaksojen pelastuslaitos vetäytynee yhteistyöstä.

Yhteistyössä TVO:n ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa toteutettiin Olkiluodon varsinaisen laitosalueen ulkopuolisen puhdistautumispaikan harjoitus nimellä ”DEKO 22”. Harjoituksessa oli mukana pelastuslaitoksen henkilöpuhdistuslinjaa ja Itä-Uudenmaan varustekonttia.

Eriyisiasiantuntija Iiro Hyrsky ja palomestari Janne Kumpulainen osallistuivat TVO:n valmiusharjoitus OLKI22:n suunnitteluun. Pelastustoimen johtokeskus oli mukana yli 30 tuntia kestäneessä johtamisharjoituksessa, joka toteutettiin 16.–17.6.2022.

Lokakuussa järjestettiin Olkiluodon kemikaalionnettomuuden varalta laadittuun ulkoiseen pelastussuunnitelmaan liittyvä OKEMO 22 -harjoitus. Harjoitusmallina on karttajarjoitus, johon pelastuslaitoksen henkilöstö saattoi osallistua etäyhteydellä. Harjoitusskenaario suuri muuntajapalo voi tapahtua myös muualla Satakunnassa.

Pelastuspäällikkö Jyri Leppäkoski jatkoi pelastustoimen edustajana ydinalan turvajärjestelyjen neuvottelukunnassa. Eriyisiasiantuntija Iiro Hyrsky toimi pelastuslaitosten edustajana sisäministeriön pysyvässä säteilytilanneohjetyöryhmässä ja sisäministeriön nimittämässä kansallisessa säteilymittausstrategiatyöryhmässä (päätyöryhmä ja kirjoittajaryhmä). Säteilymittausstrategian valmistui ja kirjoittajaryhmä siirtyi suunnittelemaan strategian toteuttamista. Säteilymittausstrategian laatiminen on siirtänyt ”Säteilytilanneohjeen” (SM:n julkaisu) päivittämisen aloitusta.

3.3. POIKKEUSOLOT

Pelastustoimintaa poikkeusolojen varalta suunniteltiin saman aikaisesti häiriötilanteisiin varautumisen kanssa, edellisten vuosien tapaan. Eri viranomaisille ja Satakunnan kunnille annettiin tehtäväksi päivittää omat valmiussuunnitelmansa siten, että nykyinen organisaatio kykenee kasvattamaan resurssia häiriötilanteesta aina poikkeusoloihin asti. Pelastuslaitoksella on tässä työssä pelastuslain (2011/379, 65§) tuoma

koordinointivelvollisuus maakunnallisesti. Siirryttäessä Satakunnan hyvinvointialueelle 1.1.2023, tulee huomioida jatkossa uudet lainsäädäntöön tehdyt täydennykset poikkeusolojen varalta. Poikkeusolojen riskianalyysiä ei ole vielä Satakunnassa tehty, mutta tietopyyntö puolustusvoimille pohjatiedoista on esitetty.

Pelastuslaitos julkaisi vuonna 2022 uuden evakuointisuunnitelman ja yleiset periaatteet henkilöstövarauksista. Lisäksi pelastustoimessa jouduttiin olemaan muun yhteiskunnan tavoin vielä alkuvuonna 2022 koronapandemian vaikutuksen alla. Vaikka määräaikainen poikkeusajan lainsäädäntö ei enää vuonna 2022 ollutkaan pandemian vuoksi voimassa, jouduttiin päivittäistoimintaa suunnittelemaan poikkeavien tilanteiden varalta koko kevään. Henkilöstöressurssien riittävyys haastoi erityisesti loma-aikoina ja pelastuslaitos oli aluehallintovirastoon yhteydessä asian tiimoilta useaan kertaan.

Vuonna 2022 pidettiin myös laaja valmiusharjoitus EMMA-22, missä aluehallintoviraston johdolla testattiin kuntien ja pelastuslaitoksen poikkeusolojen suunnitelmia. Harjoitus ulottui koko maakunnan alueelle ja osallistujia oli kaikista kunnista. Erityisteemana oli kuntien vastaanotto-kyky suojaaväistö- ja evakuointitilanteissa.

3.4.PELASTUSTOIMEN OHJEET JA SUUNNITELMAT

Sisäministeriö on julkaissut asetuksen 1363/2018, jossa säädetään pelastustoiminnan suunnitelmista, niiden sisällöstä ja rakenteesta sekä pelastustoiminnan yhteistyösuunnitelmista. Asetuksessa mainitut suunnitelmat tulee vastata paikallisia tarpeita ja niiden sisällön tulee perustua maakunnallisen pelastustoimen alueella esiintyviin uhkiin ja niistä aiheutuvien riskien arviointiin.

Satakunnan pelastustoiminnan suunnitelmat katselmoitiin ja samalla tehtiin tarvittavat täydennykset sekä merkinnät PRONTO-onnettomuustietokantaan syksyllä 2022.

3.5. ÖLJYNTORJUNTA

Öljyntorjuntatehtäviä Satakunnan pelastuslaitoksella oli vuoden 2022 aikana kaikkiaan 157 kappaletta (vuonna 2021 vahinkoja oli 201). Vahingoista 11 kappaletta tapahtui vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja yksi vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Vuoden aikana Satakunnassa ei tapahtunut kovin merkittäviä öljyvahinkoja.

Suurimmat materiaalikulut pelastuslaitokselle syntyivät käytetystä öljynimeytysrakeesta, jota tilattiin vuoden aikana 500 säkkiä (20 litraa / säkki) ja öljynimeytyspuomista, jota kului noin 1000 metriä.

Öljysuojarahasto

Pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueiden järjestettäväksi vuoden 2023 alusta aiheutti muutostarpeita myös öljysuojarahastosta annettuun lakiin. 1.1.2023 alkaen öljysuojarahastolaista kumotaan muun muassa 17 §, jonka perusteella pelastuslaitoksille on korvattu torjuntavalmiuden ylläpitokustannuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue/pelastuslaitos ei saa korvauksia rahastosta kalustohankkeisiin, harjoittelukustannuksiin ja nykyisen kaluston ylläpitokustannuksiin.

Koulutustoiminta

Vuoden aikana pelastuslaitoksen operatiivinen henkilökunta harjoitteli öljyntorjuntaa harjoitusohjelman mukaisesti työvuorokoulutuksena ja vapaaehtoinen sopimuspalokuntaväki viikkoharjoituksissa.

Vuoden aikana pelastuslaitos järjesti omia öljyntorjuntaharjoituksia merellä. Lisäksi pelastuslaitos piti pelastautumiskoulutuksia pelastuslaitoksen ja sairaanhoitopiirin ensihoitajille sekä yhteisharjoituksia rajavartiolaitoksen kanssa edellisen vuoden tapaan. Isommista harjoituksista mainittakoon koulutuspurjehdus Maarianhaminan ja osallistuminen Itämeripäivään elokuussa 2022. WinNovan merenkulun yksikössä Raumalla järjestettiin navigointiin ja tutka-ajoon liittyvät koulutuspäivät osalle pelastuslaitoksen laivureista sekä sopimuspalokuntien venekuskeista.

Kalustohankinnat ja korjaukset

Pelastuslaitokselle hankittiin vuoden aikana muun muassa Minimax 25 skimmerijärjestelmä Raumalle ja trukkilavahyllyä Meri-Porin veneasemalle. Merkittävämpiä korjaustöitä tehtiin vuoden aikana muun muassa Luvian Tapsa- ja Porin Heini -alukseen.

3.6. PELASTUSTOIMINNAN TAVOITTEET, SEURANTA JA MITTARIT

Pelastustoimintaan kuuluu pelastuslain 32 § mukaan hälytysten vastaanottaminen, väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen sekä pelastaminen. Satakunnan pelastuslaitoksen tavoitteet noudattavat tuon pykälän sisältöä

ja vuonna 01/2021 hyväksytyä palvelutasopäätöstä. Alueen pelastustoimi on varautunut hoitamaan tehtävänsä ja tavoitteisiin pääsyä niin päivittäisissä tilanteissa, normaaliolojen häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissakin.

Tavoitteisiin pääsyä seurataan pelastuslaitoksen strategian mukaisilla mittareilla. Strategian painopisteiksi valittiin palvelut, henkilöstö ja talous, joita kaikkia edistetään ennalta suunnitellulla painopisteajattelulla. Käytännössä mittarit tulevat suoraan palvelutasopäätöksestä ja pelastuslaitoksen johtoryhmä raportoi tavoitteiden saavuttamisen tilasta kuukausittain kokoontuvassa kokouksessaan. Johtoryhmän kokouksessa on aina vakioaiheena ”pelastuslaitoksen toiminnan ja talouden raportointi”. Tässä työssä hyödynnetään erityisesti koko ajan kehittyvää tietojohtamista ja laadukkaampaa ICT-osaamista. Konkreettisista mittareista voidaan mainita esimerkiksi toimintavalmiusaikatavoitteet eri riskiryhmille (1-4), pelastustoiminnan johtajan tavoitettavuusaika, merialueilla öljyvahinkojen levittämiseen on varauduttu 20 000 öljytonnin rajoittamiseen meripuomilla 12 tunnin kuluessa onnettomuustiedon saamisesta, Rauman ja Kanta-Porin paloasemilla pidetään välitöntä 1-tason vesisukellusvalmiutta ja pelastuslaitoksella on veneilykauden aikana välittömässä valmiudessa vähintään 2 kotimaanliikenteen laivuria. Tämän lisäksi on muitakin käytännön mittareita, joita seurataan lähemmin yksittäisillä paloasemilla.

4. Muut tehtävät

4.1. ENSIHOITOPALVELU

Maksulliset palvelutoiminnot pysyivät ennallaan tilikauden aikana. Kehittämisen mahdollisuudet olivat hyvin pienet, koska perustehtävien hoito vei lähes kaiken resurssin.

Satakunnan pelastuslaitos on tuottanut ensihoito- ja ambulanssipalveluita kunnille ja kuntayhtymille vuosikymmenien ajan. Vuoden 2013 alusta alkaen pelastuslaitoksella on ollut ensihoidon yhteistoimintasopimus Satasairaalan kanssa. Yhteistoimintasopimus on osa Satasairaalan ensihoidon palvelutasopäätöstä vuodeksi 2022. Sopimuksessa on määritelty muun muassa sopijapuolen tehtävät, palvelun laatu ja kustannukset, henkilöstö, kalusto ja välineistö, ambulanssien ja ensivasteiden sijoituspaikat ja määrät sekä johtamisjärjestelmät. Yhteistoimintasopimus on pelastuslaitokselle omakatteinen.

Satakunnan pelastuslaitoksen ambulanssit ovat olleet hajasijoitettuna Kanta-Porin, Meri-Porin, Ulvilan, Noormarkun ja Rauman paloasemille. Pelastuslaitoksen ensihoitopalvelua on toteutettu kuuden ambulanssin voimin ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti. Seitsemäs ambulanssi tuotettiin myös osana palvelutasoa aiemmin pilottina toimineesta

combilanssista. Combilanssin työntekijöistä toinen on pelastuslaitoksen hoitotason ensihoitaja ja toinen on Porin perusturvan Akuutti kotikeskuksen sairaanhoitaja. Yksikkö tuottaa kotiin vietäviä palveluita yhdessä Akuutti kotikeskuksen kanssa sovitulla hyväksi koetulla konseptilla. Osana ensihoidon palvelutasoa yksikkö suorittaa myös ensihoidon tehtäviä. Combilanssiyksikön toiminta-aika on päivittäin klo 8.00–22.00.

Osana ensihoidon palvelutasoa maakunnallisessa tilannekeskuksessa on myös ensihoidon tilannekeskus (ESA 071). Ensihoidon tilannekeskuksen työntekijät tekevät äärimmäisen vaativaa puhelintyötä, eli hoidon tarpeen arviointia. Ensihoidon tilannekeskus käsittelee alueen kaikki hätäkeskuksen välittämät D-kiireellisyysasteen tehtävät uudelleen soittamalla kohteeseen sairaanhoitajan/ensihoitajan toimesta ennen päätöstä avun välittämisestä. Erilaisia tehtäviä hoidettiin vuonna 2022 yhteensä 8 977 kappaletta. Näin ollen kaikista tehtävistä noin 55 % ohjattiin muun palvelun kuin ensihoidon piiriin. Lisäksi ensihoidon tilannekeskus toimii Porin perusturvan Akuutti kotikeskuksen liikkuvien palveluiden ja asumisyksiköiden tukena. Tämä toimintamuoto on todettu potilaiden hoidon kannalta järkeväksi ja kannattavaksi toiminnaksi. Ensihoidon tilannekeskuksessa pelastuslaitoksen ensihoitaja päivystää ympäri-vuorokautisesti jokaisena päivänä. Lisäksi kiireellisissä ensihoitotehtävissä on käytetty pelastuslaitoksen pelastusyksiköjä ensivasteyksiköinä.

Pelastuslaitos tuotti Rauman paloasemalta perustason Combilanssitoimintaa yhdessä Rauman sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kyseinen yksikkö on toiminut perustason combilanssiyksikkönä yhteistyössä Rauman kotisairaalan kanssa. Yksikkö oli osa Rauman kotisairaaloimintaa ja toimi arkisin kahdessa vuorossa klo 9–22. Yksikön työntekijöistä toinen oli pelastuslaitoksen ensihoitaja (perustason vaade) ja toinen oli Rauman kotisairaalan sairaanhoitaja. Työtehtävät olivat aiemman siirtokuljetusten lisäksi ensihoidon tilannekeskuksen välittämiä ja kotisairaalan omia työtehtäviä. Toiminta sovittiin vuodelle 2022 ja suunnitelmalla yksikön saaminen ensihoidon palvelutasoon ja Combilanssitoiminnan laajeneminen vastaavaksi Porin toimintojen kanssa.

Ensihoidon tehtävien kokonaismäärä pysyi edelliseen vuoteen verrattuna lähes samana. Vuonna 2021 tehtäviä oli yhteensä 16 085 ja vuonna 2022 tehtäviä oli 16 081. Vuonna 2022 ajetuista ensihoitotehtävistä kiireelliseksi luokiteltuja (A- ja B-vaste) oli yhteensä 3 333. Porin toimialueella tehtävien määrä oli 10 864 tehtävää ja Rauman toimialueella 5 217 tehtävää.

Vaikka koronavirus ei aiheuttanut ensihoidolle enää erityistä tehtäväpiikkiä, oli vuosi 2022 edelleenkin ensihoidon kannalta erityinen. Koronaviruksen aiheuttama uhka ensihoidossa näkyi muun muassa siinä, että jokaisella tehtävällä on huolehdittu Satasairaalan suojautumiso-

jeen mukaisesta suojautumisesta ja tehtävien jälkeen kaluston desinfiointit on jouduttu tekemään hyvin perusteellisesti. Myös kohteisiin tehtävistä ennakkotiedusteluista samoin kuin infektiopotilaiden hoitopaikan valintaa koskevista puheluista on tullut jokapäiväistä rutiinia.

4.2. MAAKUNNALLINEN ENSIVASTE

Ensivastetoimintaa on tuotettu jokaiselta miehitetyltä paloasemalta (seitsemän asemaa) sekä kumppanuussopimuksella sopimuspalokuntien kanssa 34 paloasemalta. Kaikki asemapaikat ovat määritelty ensihoidon palvelutasossa. Laskutettujen ensivastetehtävien määrä Satakunnan pelastuslaitoksessa vuonna 2022 oli 760 tehtävää. Korotusta vuoteen 2021 nähden oli noin 30 %. Kokonaisuudessaan koronaviruspandemia on vähentänyt ensivastetehtäviä maakunnassa ja tehtävämäärän lasku johtuu koronavirusinfektion vuoksi 17.3.2020 annetusta ohjeesta, jolloin hälytyskäytäntöä muutettiin niin, että hälytettävien tehtävien kriteeriksi muodostui ainoastaan tietyt aikakriittiset tehtävät (A700/701, A711 ja A702). Samoin ensivasteen toiminta- ja suojautumisohje, joka otettiin käyttöön 24.3.2021 on edelleen voimassa.

Satakunnan pelastuslaitos järjesti vuoden 2022 aikana erillisiä ensivasteen Teams-koulutuksia noin 25 kappaletta. Tämän lisäksi yhteistyössä ensihoitokeskuksen ja sopimuspalokuntien kanssa järjestettiin kolme kertaa ns. kolmikantatapaaminen. Nämä tapaamiset koettiin rakentavina ja muodostettiin yhteinen koulutustiimi. Tiimin tehtävänä on suunnitella ja määritellä ensivasteen ylläpitokoulutuksen määrä ja tarpeet koko maakunnan osalta.

4.3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälinen toiminta ja sen kehittäminen operaatioiden muodossa oli alkuvuonna 2022 vähäistä edelleen, johtuen lähinnä koronapandemiasta. Vuoden aikana kansallisesti saatiin kuitenkin Suomelle uudet moduulit tuotantokäyttöön. Nämä ovat nimeltään ”High Capacity Pumping module” Arctic Rescue Teamin muodossa Pohjois-Suomeen ja ”Ground Forest Firefighting using Vehicles module” Itä- ja Kaakkois-Suomeen. Nämä kaksi muodostelmaa huomioitiin myös Satakunnan omissa suunnitelmissa, mahdollisena lisäyksiköinä Satakunnan alueen vaativissa, pitkittyvissä ja laajoissa tehtävissä. Saman aikaisesti kehitimme omaa, Pirkanmaan pelastuslaitoksen kanssa yhteistä CBRNE-osaamista EU-rahoituksella, joka oli saanut alkunsa jo vuonna 2021. Tänä vuonna saimme koulutettua 15 henkilöä uusien CBRNE-laitteiden ja -menetelmien käyttämiseen.

Lisäksi EU-hankintana ostimme hankkeen yhteydessä kilpailutetun ja perusteellisesti arvioidun laadukkaan säteilymittarin, joka sijoitettiin operatiiviseen käyttöön Harjavallan paloasemalle.

Kansainvälisesti mittava toinen CBRNE-hanke Melody, saatiin myös päätökseen toukokuussa vuonna 2022. Porissa pidettiin vuonna 2022 yksi Melody-koulutuksen ja -opetusmateriaalin arviointitilaisuus, johon Satakunnan pelastuslaitokselta osallistui viisi palomiestä eri paloasemilta ja kaksi päällystöviranomaista. Muista yhteistyöviranomaisista (ensihoito, poliisi, sairaalan päivystys) oli niin ikään mukana viisi ensivasteen toimijaa kenttätyöstä. Hankkeen loppuraportti julkaistiin joulukuussa 2022 ja saimme muun muassa ensivasteen toimijoiden Melody mind-tietovisakortteja henkilöstön aktiivisen opiskelun tukemiseksi, ylläpitämiseksi ja osaamisen lisäämiseksi. Kortteja on saatavilla edelleen päivystäviltä paloasemilta. Pelin tavoitteena on vastata useampaan CBRNE-kysymykseen oikein ja pitää väärin vastausten määrä mahdollisimman alhaisena. Kun ns. hälytystaso saavuttaa tason 8 (= 8 väärää vastausta tai selitystä) putoaa henkilö tai joukkue pelistä pois. Kaikkiaan kysymyspatteristo on varsin laaja (135 kaksipuolista kysymyskorttia) ja kattava sekä miellyttävä tapa pitää pelin omaisin keinoin perustietoja yllä CBRNE-asioista.

Oma HNS-toimintamme aktivoitui vuonna 2022 ennalta suunnitellulla tavalla. Hyväksyimme johtoryhmässä Satakunnan pelastuslaitoksen HNS-suunnitelman maaliskuussa. Sen jälkeen hyväksytyä suunnitelmaa esiteltiin huhtikuussa päällystöseminaarissa ja sopimuspalokuntailloissa. Lisäksi Satakuntaan koottiin KV-toimijoiden aktiiviryhmä niistä henkilöistä, jotka ovat suorittaneet peruskoulutuksen Pelastusopistolla. Kokoontumisia pidettiin kaksi (kevällä ja syksyllä) ja yhteistaapaamiset muodostuivat käytännön työpajoista, joissa pohdittiin käytännön asioita mahdollisen kansainvälisen ja kansallisen avun vastaanottamiseksi Satakuntaan. Toimintaa jatketaan vuonna 2023 samoilla periaatteilla ja tarkoitus on myös saada uusia henkilöitä Satakunnasta kansainvälisen pelastustoiminnan peruskursseille.

4.4. ALUEELLINEN VARAUTUMINEN

Vuonna 2022 Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaan, varautuminen puhututti Suomen kansaa ja mediaa valtakunnallisesti sekä alueellisesti. Erityisenä huomion kohteena oli väestönsuojien tilanne: kapasiteetti, määrät ja tilojen kunto. Yhteydenottoja tuli sekä huolestuneilta kansalaisilta että medialta. Satakunnan pelastuslaitos pyrki viestinnällään rauhoittelemaan tilannetta ja kertomaan väestönsuojelusta julkisuuteen sen, mikä lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 §:n puitteissa oli mahdollista.

Varautuminen luodaan normaaliolojen aikana. Pelastuslaitos seuraa toimintaympäristöään aktiivisesti ja arvioi ympäristön vaikutuksia omaan toimintaansa. Pelastuslaitos varautuu kaikkiin ennalta tunnistettuihin riskeihin resurssien mahdollistamalla tavalla ja seuraa riskien kehityssuuntia. Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti ja moniammatillisesti muiden viranomaisten, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin kanssa. Erilaisilla yhteistyömuodoilla luodaan tehokkaita toimintamalleja ja käytänteitä muuttuviin turvallisuustilanteisiin.

Vuoden 2022 aikana pelastuslaitos osallistui yhteistyökumppanina alueellisen valmiusharjoituksen EMMA22 järjestämiseen, laati uuden alueellisen evakuointisuunnitelman sekä aloitti alueellisen riskiarvion prosessin. Kaksipäiväisen EMMA22-harjoituksen teemana oli alueen kuntien varautuminen kuvitteelliseen väestönsuojelutilanteeseen. Valmiusharjoitusten järjestäminen on aluehallintoviraston lakisääteistä toimintaa ja harjoituksia toteutetaan säännöllisin väliajoin vaihtelevilla teemoilla kuntien, kuntayhtymien, pelastuslaitosten sekä alueen muiden hallintoviranomaisten edustajille.

Varautumisen resursseja kohdentui vuoden 2022 aikana erityisesti hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen suunnittelutyöhön ja edistämiseen. Pelastuslaitoksen edustajat osallistuivat ja myös toimivat puheenjohtajana useassa turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvässä ryhmässä. Konkreettisenä tuotoksena voinee mainita alueellisen valmiusfoorumin perustamissuunnitelman sekä Satakunnan hyvinvointialueen varautumisen ja riskienhallinnan periaatteet -asiakirjan.

4.5.HALLINNON TUKIPALVELUT

Hallinnon tukipalveluiden tehtävänä on osaltaan varmistaa pelastuslaitoksen ydintehtävien suorittaminen. Tähän kokonaisuuteen kuuluu talous-, henkilöstö- ja yleishallinnon tehtäviä, esimerkiksi talousarvio, henkilöstön rekrytointi ja asiahallinta. Hallinnon tukipalvelut organisoitiin uudelleen vuoden 2021 alussa, jolloin toimistohenkilöstö siirtyi toimialueilta kokonaisuudessaan kehittämis- ja hallintoyksikön henkilöstöön. Vuoden 2022 aikana hallinnon tukipalveluiden toiminta vakiintui.

Hallinnon tukipalveluiden henkilöstö osallistui aktiivisesti omien tehtävien lisäksi hyvinvointialueen valmisteluun ja vuoden loppua kohti menettäessä hallinnon tukipalveluiden henkilöstöllä oli myös tiedossa sijoittuminen hyvinvointialueen tehtäviin. Hallinnon tukipalveluiden kokonaisuudesta vastasi hallintopäällikkö Petri Ekberg.

4.6. PELASTUSTOIMEN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Satakunnan pelastuslaitoksen tieto- ja viestintäteknisten palvelujen ylläpidon ja kehittämisen näkökulmasta vuosi 2022 oli työn täyteinen. Suurelta osin työtä on teetättänyt Satakunnan hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvät valmistelutyöt. Pelastuslaitos käynnisti helmikuussa 2022 PelastusICT-projektin, jonka tarkoituksena oli selvittää pelastuslaitoksen käytössä olleen tietoverkkoympäristön tason, johon pohjautuen tuli suunnitella hallittu siirtyminen uusiin tietoverkkoympäristöihin yhteistyössä Porin kaupungin tietohallinnon ja Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskuksen (Valtori), sekä Satakunnan hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa. Perimmäisenä tarkoituksena oli luoda puitteet sujuvalle siirtymiselle, kuin myös pienentää muutokseen liittyviä riskejä. Projekti tulee jatkumaan vielä vuoden 2023 puolella. Pelastuslaitoksella oli edustaja, niin Sosiaali- ja terveysministeriön, Sisäministeriön Pelastusosaston, Satakunnan hyvinvointialueen, kuin Valtorin ICT-valmisteluryhmissä/-kokouksissa.

Satakunnan pelastuslaitoksen päivittäiset ylläpitotoimenpiteet saatiin hoidettua sujuvasti, vaikka pääpaino olikin ICT-muutoksessa. Toiseksi merkittävämpänä muutoksena tuli myös pelastuslaitoksen Viesti- ja tilannekuvaohjeen päivittyminen ja koko maakunnan pelastusresurssien ylläpitotoimenpiteet. Suurimmat kiitokset kuuluvat Porin kaupungin tietohallinnon väelle, kuin myös pelastuslaitoksen kalustonhuollolle, joiden ansiosta päivittäinen ICT ylläpito- ja huoltotoiminta saatiin toimimaan häiriöttä. Pelastuslaitoksen ICT-palveluja käytetään niin toimistopöydän takaa, kuin hälytyskäytössä maastossa. Toiminta hajautuu maantieteellisesti ympäri Satakuntaa, joka luo ylläpidon näkökulmasta haasteellisen toimintaympäristön.

4.7. MAAKUNNAN TILANNEKESKUS

Tilannekeskus vakiinnutti toimintansa kuluneen vuoden aikana. Tilannekeskuksessa toimii neljä eri toimijaa. Toimijat ovat pelastusviranomaisen, lääkintäesimies, perusturvan sosiaalipäivystys ja mobiilitoiminta. Tilannekeskukselle varatut tilat on hyödynnetty täysimääräisesti ja lisätilalle alkaa olla tarve, varsinkin jos toimintoja aiotaan laajentaa, esimerkiksi psykiatrisen hoitajan ja perustason kenttäjohtajan saamiseksi osaksi tilannekeskusta. Tilannekeskuksessa on käynyt varsin runsaasti eri organisaatioiden edustajia tutustumassa toimintaan. Palaute on ollut erittäin hyvää ja toimintamallia onkin "kopioitu" muualle vastaavaa toimintaa suunniteltaessa. Loppusyksyllä saatiin vihdoin myös poliisin edustajat osallistumaan tilannekeskuksen aamupalaveriin, mikä on otettu hyvin vastaan, puolin ja toisin.

4.8. HANKKEET

4.8.1. Projektitoimisto

Projektitoimisto käynnistyi syksyllä 2021 vastaamaan Palvelukokonaisuus-hankkeen sekä hyvinvointialueeseen liittyvään vapaaehtoisen valmistelun haasteisiin. Palvelukokonaisuus-hankkeen päätyttyä projektitoimisto jatkoi vuonna 2022 hyvinvointialueuudistukseen sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvää valmistelua sekä tilannekuvan ylläpitoa yhdessä vastuuvalmistelijoiden kanssa. Lisäksi projektitoimisto hoiti sille erikseen osoitetut erilliset projektiluontoiset toimeksiannot ja tehtävät sekä toimi tiedon kerääjänä ja välittäjänä erilaisissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa.

Hyvinvointialueuudistus

Projektitoimisto koordinoi muun muassa hyvinvointialueuudistukseen liittyvää sisäistä viestintää, jota toteutettiin välittämällä koko henkilöstölle tietoa ja erilaisia tiedotteita sähköisesti, virtuaalisissa aamupalaverissa ja työpaikkakokouksissa. Sisäisen viestinnän tarkoituksena oli lisätä henkilöstön tietoisuutta hyvinvointialueuudistukseen liittyen sekä jakaa tietoa uudistuksen etenemisestä ja vaikutuksista. Lisäksi erilaisia ajankohtaiskatsauksia annettiin säännöllisesti viikoittain kehittämis- ja hallintoyksikön viikkopalaverissa ja johtoryhmässä, Yammer-videokatsauksina sekä Avack-tiedotteina. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvien asioiden esittelyä jatkettiin vuonna 2022 myös johtokunnan kokouksissa sekä sopimuspalokunnille muun muassa sopimuspalokuntailloissa.

Hyvinvointialueuudistuksen alueellisen valmistelun näkökulmasta projektitoimiston keskeisin tehtävä on ollut muodostaa pelastuslaitoksen oma tiekartta siitä, kuinka valmistelu on edennyt ja kuinka siirtymisessä onnistutaan. Tiekarttaan luotiin liikennevalo-malli kuvaamaan valmisteltavan asian tai kokonaisuuden tilaa. Lisäksi tiekartan tarkoituksena oli määrittellä nimenomaisesta asiasta tai asiakokonaisuudesta vastaava vastuuhenkilö. Tämä valmisteltavien asiakokonaisuuksien ylläpito on ollut yksi projektitoimiston ydintehtävistä sen ohella, että projektitoimisto on tuottanut ja välittänyt kahdensuuntaista tietoa pelastuslaitoksen eri sidosryhmien, toimijoiden ja yhdyspintojen välillä.

Projektitoimisto osallistui pelastuslaitoksen edustajina hyvinvointialueen kansallisten valmisteluryhmien toimintaan. Ryhmien toiminta oli sekä etä- että paikan päällä olevia kokouksia. Valmisteluryhmiä on kaikkiaan yhteensä seitsemän:

- toimeenpanon vastuuhenkilö –verkosto
- ICT-valmisteluryhmä
- yhdyspinnat-valmisteluryhmä
- palvelujen järjestäminen –valmisteluryhmä

- johtaminen ja osaaminen –valmisteluryhmä
- hallinto, talous ja tukipalvelut –valmisteluryhmä
- demokratia-teemaryhmä.

Pelastustoimen omavalvonta

Projektitoimisto ryhtyi hanketyönä syksyllä 2021 valmistelemaan oma-
valvontaohjelmaa hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön vaatimus-
ten mukaiseksi. Työ omavalvontaohjelman käyttöönottamiseksi vuoden
2023 alusta aloitettiin ensiksi kartoittamalla ja keräämällä pelastustoi-
men omavalvontaa koskevaa lähdeaineistoa ja materiaalia vuosien
2021 ja 2022 aikana sekä määrittelemällä ja avaamalla omavalvonta-
ohjelman pohjaksi pelastustoimen omavalvontaa koskevaa keskeistä
käsitteistöä ja termistöä. Omavalvontaohjelma hyväksyttiin aluehallituk-
sen kokouksessa joulukuussa 2022.

Omavalvontaohjelman sekä palveluiden laadun parantamisen ja jatku-
van kehittämisen keskeisinä lähtökohtina toimivat omavalvonnan lain-
säädännöllinen viitekehys, pelastustoimen tehtävät ja ydinpalvelut sekä
pelastustoimen omavalvonnan perusteet: tiedolla johtaminen, riskien-
hallinta ja poikkeamien hallinta, sekä palveluiden laadunhallinnan kan-
nalta keskeiset osa-alueet, kuten riskiperusteista toimintaympäris-
tönanalyysiä ja pelastustoimen mittarit.

Omavalvontaohjelman ja -suunnitelman rakentamiseen on haluttu pe-
lastuslaitoksen strategian mukaisesti osallistaa koko pelastuslaitoksen
henkilöstöä. Aiemmin 2021 henkilöstölle suunnatun kyselyn perusteella
kartoitettiin henkilöstön tietämystä omavalvonnasta, pelastustoimen
palveluista ja niiden laadusta sekä kerättiin tietoa henkilöstön ajatuk-
sista ja tarpeista omavalvontaan liittyen. Vuoden 2022 aikana projekti-
toimisto järjesti paljon erilaista koulutusta tietojohtamiseen, omavalvon-
taan sekä omavalvonnan perusteisiin liittyen sekä pilotoi Kaakkois-Sa-
takunnan toimialueella poikkeamien hallintaan liittyvää koulutuskoko-
naisuutta. Pilotoinnin tarkoituksena oli saada henkilöstö huomioimaan
työssä tapahtuvia poikkeamia paremmin. Omavalvontaa käsiteltiin esi-
merkiksi aamupalavereissa, työpaikkakokouksissa, päällystöseminaa-
reissa sekä hyvinvointialueelle siirtyvälle henkilöstölle suunnatussa in-
fotilaisuudessa. Niin ikään 2022 järjestettiin muun muassa kolme koko
henkilöstölle suunnattua työpajaa, jossa käsiteltiin omavalvonnan ja
laadunhallinnan kannalta keskeisiä pelastustoimen mittareita muun mu-
assa pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn sekä henkilöstön ja
talouden osalta.

Omavalvontaan liittyen projektitoimisto on myös ollut mukana pilotoi-
massa asiakaskokemus- ja työvirekyselyitä pelastuslaitoksella vuoden
2022 loppupuolella. Pilotointi liittyy osaltaan hyvinvointialueelle siirtymi-
seen, sillä 2023 alkaen hyvinvointialueella on tarkoitus ryhtyä seura-
maan säännöllisesti sekä asiakas- että työntekijäkokemusta toiminnan

ja palveluiden jatkuvaksi kehittämiseksi. Asiakas- ja työntekijäkokemuksen pilotointiin liittyviä huomiota esiteltiin eri tilaisuuksissa, kuten työpaikkakokouksissa.

Prosessikuvaukset ja BI-visualisoinnit

Projektitoimisto aloitti vapaaehtoisen valmistautumisen palveluihin liittyvien prosessikuvauksien laadinnassa syksyllä 2021 projektitoimiston perustamisen myötä. Syksyllä 2021 aloitetut kuvaukset saatiin alkuun Palvelukokonaisuus-hankkeen aikana ja niiden työstämistä on jatkettu myös vuonna 2022. Vuoden 2022 aikana on kuvattu toimivat ydinpalveluiden ja tukipalveluiden kuvaukset, jotka ovat soveltuvin volyymein jalkautettavissa suoraan johtamiseen, toimintaan ja toiminnan mahdollistamiseen. Kuvattavista prosesseista noin puolet valmistuivat 2022 loppuun mennessä. Muun muassa pelastustoiminnan osalta prosessikuvaukset valmistuivat vuoden 2022 aikana. Valmiit prosessikuvaukset siirretään alkuvuoden 2023 aikana hyvinvointialueen IMS-alustalle ja valmiiden prosessien osalta puuttuvat dokumentit tullaan linkittämään prosesseihin niin ikään vuoden 2023 aikana. Palveluihin liittyvien prosessikuvauksien säännöllinen päivittäminen ja katselmointi ovat avainroolissa palveluiden jatkuvaan kehittämiseen sekä uusien työntekijöiden perehdytykseen liittyen.

BI-visualisointeja on tehty vuoden 2022 alusta pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen ja onnettomuuksien ehkäisyn valvontatoiminnan osalta. Pelastustoiminnan toimintavalmiusajoista on tehty visualisointeja muun muassa koko Satakunnan alueen osalta, erikseen miehitettyjen paloasemien ja sopimuspaloakuntien osalta sekä onnettomuustyyppittäin. Visualisointeja päivitetään säännöllisesti kuukausittain ja niitä on seurattu säännöllisesti myös johtoryhmässä vuoden 2022 aikana. BI-visualisointien datalähteinä toimivat PRONTO ja Merlot.

Muut tehtävät ja toimeksiannot

Projektitoimisto on päätehtäviensä tilannekuvan ylläpidon, omavalvontaan liittyvän suunnittelun sekä prosessikuvausten ohella koordinoit, valmistellut tai osallistunut erilaisiin projektiluontoisiin tehtäviin ja toimeksiantoihin. Toimeksiannot ja tehtävät ovat liittyneet hyvinvointialuevalmisteluun sekä muihin pelastustoimen uudistuksiin liittyviin kokonaisuuksiin. Tehtävinä on ollut muun muassa:

- lausuntoja 11 kappaletta
- pelastustoimen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän (suorituskykyhanke) käyttöönoton tukeen osallistuminen
- pelastustoimen palveluverkon kuvaus
- ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvät arvioinnit
- hallinto- ja toimintasääntöjen uudistamiseen osallistuminen,
- hankesuunnitelmia kaksi kappaletta

- pelastus-ICT –ohjausryhmän puheenjohtajuus ja edustus ohjausryhmässä
- erilaiset kyselyt
- pelastuslaitos-toimialueen organisaatiouudistuksen suunnittelua ja toimeenpanoa.

Lisäksi projektitoimisto esiselvitteli alueelliseen pelastajakurssiin liittyvää kokonaisuutta vastaamaan työvoiman saatavuuteen liittyviin haasteisiin. Esiselvitykset liittyivät valtuustoaloitteeseen alueellisen pelastajakurssin saamiseksi Poriin. Esiselvittelyiden tuloksena tarkasteltiin esimerkiksi pelastusharjoitusalueen soveltuvuutta alueellisen pelastajakurssin järjestämiseen, majoitusmahdollisuuksia, henkilöstö- ja kalustoresurssien riittävyyttä sekä opetuksen käytännön toteuttamissuunnitelmia.

Projektitoimisto koordinoi ja osallisti pelastuslaitoksen henkilöstöä lausumaan useampaan pelastuslaitokselle osoitettuun lausuntopyyntöön, jotka koskivat muun muassa:

- hätäkeskuslakia
- pelastustoimen valtakunnallisia strategisia tavoitteita
- luonnosta sisäministeriön asetukseksi hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta
- luonnosta sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen palvelutasopäätöksestä, luonnosta hyvinvointialueen varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin
- luonnosta hallituksen esityksestä laiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta
- luonnosta sisäministeriön ohjeeksi pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan
- luonnosta pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutuksen uudistamisesta
- pelastuslakia ja pelastusopistoa
- pelastustoimen ja siviilivalmiuden tutkimus- ja kehittämissuunnitelmaa
- luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristövahinkorahastosta
- luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi.

Projektitoimisto osallistui Satakunnan pelastuslaitoksen edustajina sisäministeriön Toimeksi-työryhmän kutsumana pelastustoimen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän käyttöönoton testaukseen. Käyttöönoton testauksen näkökulmana oli erityisesti pelastustoimen omavalvonta ja sen yhteensovittaminen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän kanssa. Testauksen aikana projektitoimisto osallistui säännöllisesti sisäministeriön eri tilaisuuksiin ja yhteispalaveriin sekä kävi keskusteluja sisäministeriön asiantuntijakaartin kanssa pelastustoimen valtakunnallisesti yhdenmukaisesti määritellyistä suorituskykyvaatimuksista ja kyvykkyyksistä.

Lisäksi projektitoimisto pyrki yhteen sovittamaan pelastustoimen oma-valvontaan tähän kokonaisuuteen. Suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän testauksen pohjalta pelastuslaitoksella on valtakunnallisesti tarkastellen keskimääräistä paremmat valmiudet valtakunnallisesti yhdenmukaisten suorituskyyvaatimusten ja kyvykkyyksien käyttöönotolle.

Projektitoimisto laati vuoden 2022 lopussa kuvauksen pelastustoimen palveluverkosta Satakunnassa. Palveluverkon kuvaus liittyy pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaiseen tavoitteeseen pitää pelastustoimen palvelut lähipalveluina. Palveluverkon kuvauksessa on yleisellä tasolla kuvattu alueen palveluverkko sekä henkilö- ja kalustoresurssit muun muassa päivittäisten tehtävien hoitamiin. Tämän lisäksi projektitoimisto on vuoden 2022 aikana laatinut tai ollut mukana laatimassa myös erilaisia pelastuslaitosta ja hyvinvointialueen pelastustoimea koskevia suunnitelmia, arviointeja ja hankkeita. Näistä suunnitelmista keskeisimmät ovat pelastuslaitoksen kyky vastaanottaa muiden hyvinvointialueiden ja maiden joukkoja omalle maaperälleen eli HNS-suunnitelma (Host Nation Support), evakointisuunnitelma, Satakunnan valmiusfoorumi ja hyvinvointialueen valmiussuunnitelma sekä riskienhallinnan ja varautumisen periaatteet. Projektitoimisto on niin ikään ollut mukana suunnittelemassa liikennevaloetusjärjestelmän (HALI) käyttöönottoa Satakunnan alueella. Liikennevaloetusjärjestelmän käyttöönoton suunnittelua vuoden 2022 aikana olivat edistämässä pelastuslaitoksen lisäksi Porin ja Rauman kaupungit, ELY-keskus sekä konsulttitoimisto, joka on tuottanut liikennevaloetusjärjestelmiä koskevia selvityksiä eri alueilla.

Ympäristövahinkojen torjunta nousi hyvinvointialueuudistuksen ohella vuoden 2022 aikana yhdeksi keskeiseksi teemaksi aluehallintoviraston saadessa niistä uuden valvontatehtävän. Projektitoimisto osallistui ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden arviointiin yhdessä öljyntorjunnan vastuuhenkilön kanssa. Lisäksi projektitoimisto valmisteli ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvän hankehakemuksen Satakuntaliitolle, jonka koordinoi ja päättää EU-rahoitteisten hankkeiden rahoituksen jakamisesta. Satakunnan ympäristövahinkojen torjunnan projektikäsikirja pelastusviranomaisille ja yhteistyökumppaneille –hankkeen (SYMPPIIS-hanke) ensisijainen tarkoitus on parantaa Satakunnan ympäristövahinkojen torjuntavalmiutta ja varautumista. Hankkeen alustavan aikataulun mukaan hankkeen tarkoitus oli alkaa vuoden 2023 alussa. Toinen projektitoimiston valmisteleva hankesuunnitelma ja hakemus liittyi pelastusalan ja sen ammattien tunnettuuden parantamiseen. Pelastusala ja ammatit tutuiksi –hankkeen (PATU-hanke) tarkoituksena parantaa pelastusalan, sen ammattien, työpaikkojen ja työllistymismahdollisuuksien sekä sopimuspalokuntatoiminnan tunnettuutta erityisesti Satakunnan alueen, missä osaavan työvoiman heikentyvä saatavuus muodostaa yhden keskeisen haasteen pelastustoimen palveluiden tuottamiselle tulevaisuudessa.

Edellä mainittujen lisäksi projektitoimiston edustajat ovat osallistuneet erilaisiin tilaisuuksiin ja seminaareihin, kuten pelastustoimen tutkimus- ja kehittämispäiville Kuopiossa, palopäällystöpäiville ja pelastustoimen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän rakennustalkoisiin Helsingissä sekä omavalvontapäiville Seinäjoella.

4.8.2. Kidisafe-hanke

Satakunnan pelastuslaitos osallistui vuoden 2022 aikana hankepartnerina Turun yliopiston hallinnoimaan ja Palosuojelurahaston rahoittamaan Kidisafe-hankkeeseen. Hankkeessa tutkittiin ja kehitettiin varhaiskasvatusikäisille suunnattavaa turvallisuusviestintää.

Pelastuslaitoksen edustajat tarjosivat hankkeeseen turvallisuusviestinnän asiantuntemusta tutkittavaa mallia kehitettäessä. Hanketyö painotui vuoden 2022 aikana tulosten julkaisuihin. Hankkeen loppuseminaarit järjestettiin Karviassa sekä sisäministeriössä. Yhtenä hankkeen tuloksena julkaistiin myös kirja, joka sopii luettavaksi niin varhaiskasvatuksen kuin pelastuslaitoksen työntekijöille tai vaikka pelastusopiston turvallisuusviestinnän oppikirjaksi.

5. Resurssit

5.1.HENKILÖSTÖ

Aiempien kahden vuoden aikana etätyöhön oli jo rutinoitunut ja useat yleis- ja toimistotyöaikaa tekevät henkilöt jatkoivatkin ainakin osittain etätyön tekemistä myös vuonna 2022. Koulutuksia, palavereja sekä rekrytointiin liittyviä haastatteluja pidettiin paljon etänä.

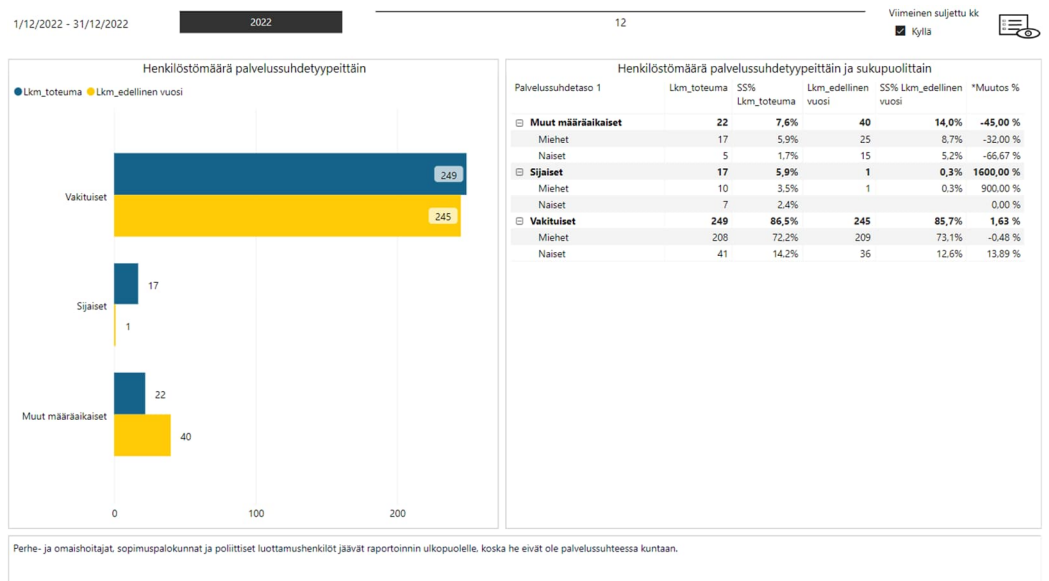
Henkilöstötoimisto ja -tiimi olivat vakiinnuttaneet toimintaansa viime vuosien aikana ja keskitetty henkilöstöasioiden hoitaminen alkoi tuottamaan näkyvää tulosta palvelussuhde- ja palkka-asioiden osalta. Yhtenäiset käytännöt juurruttivat selkeää, tasapuolista sekä yhteneväisiä toimintamalleja koko maakunnan alueelle monella saralla.

Kaikki avoimet virat ja toimet täytettiin. Satakunnan pelastuslaitoksella oli ennätysmäärä rekrytointeja vuonna 2022. Palohenkilöstön, erityisesti palomiesten ja päivystävien palomestareiden osalta, resurssipula näkyi Satakunnan pelastuslaitoksella ja sijaisrekrytointia tehtiin koko vuoden ajan, kuitenkin siinä aina onnistumatta.

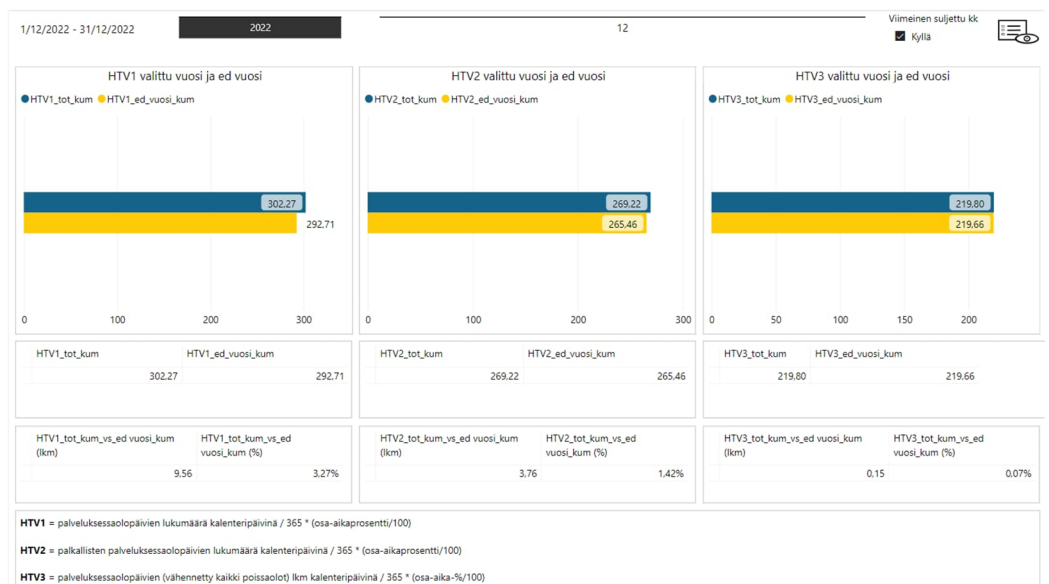
Lounais-Suomen aluehallintoviraston korjausmääräykseen liittyvät rekrytoinnit käynnistettiin vuoden lopulla. Rekrytoinnit toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa Harjavallan paloasemalle rekrytoitiin

viisi (5) paloesimiestä ja viisi (5) palomiestä. Toisessa vaiheessa Kaanpään paloasemalle rekrytoitiin neljä (4) paloesimiestä ja Meri-Porin paloasemalle kaksi (2) paloesimiestä. Kaikki uudet tehtävät alkavat vasta vuoden 2023 puolella. Rekrytoinnit jatkuvat tulevaisuudessa, mikäli rahoitus virkoihin järjestyy.

Kaikki vakituiset virat ja työsuhteet sekä yli vuoden kestävät määräaikaisuudet menivät kaupunginhallituksen päätettäväksi. Kaikki avoimet virat ja toimet tuli harkita ja selvittää ensin uudelleensijoitusmahdollisuutena ennen viran/toimen auki julistamista.

Kuva 15. Henkilöstömäärä palvelussuhdetyyppittäin

Kuva 16. Henkilötyövuodet

Työkyvyttömyyspoissaolopäivät/HTV2			
Kalpv_kum/HTV2_kum	Kalpv_ed_vuosi_kum/HTV2_ed_vuosi_kum	Muutos	Muutos-%
20,15	17,90	2,25	12,57 %

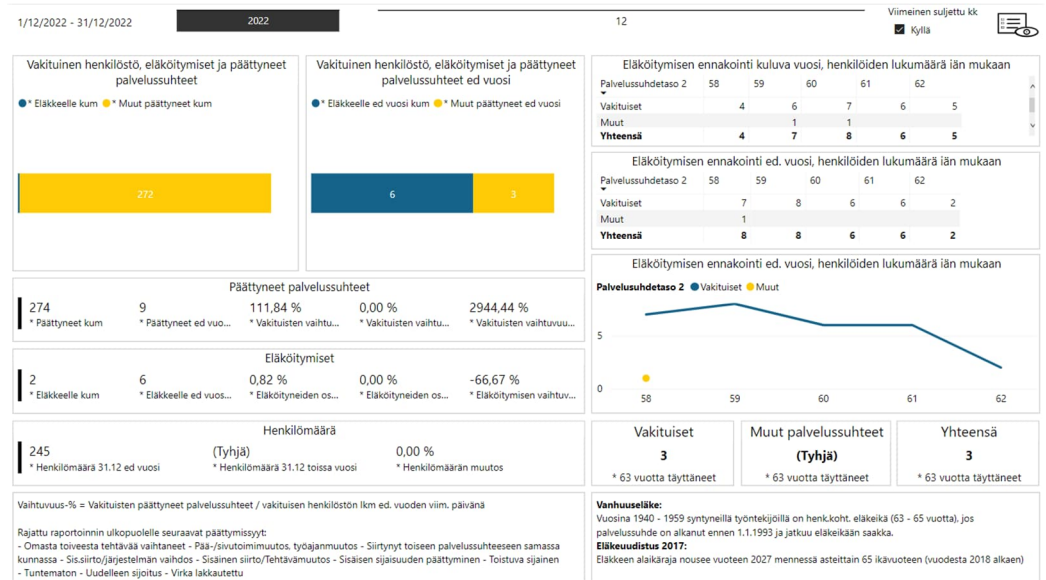
Kuva 17. Työkyvyttömyyspoissaolopäivät (uudet KT:n suosituksen mukainen mittari)

Terveysperusteiset poissaolot kasvoivat jonkin verran verrattuna vuoteen 2021. Koronavirus vaikutti selkeästi poissaoloihin valtakunnallisten koronapiikkien mukaisesti.

1/12/2022 - 31/12/2022		2022	12	Viimeinen suljettu kk
				☒ Kyllä
Sairauspoissaolo tai työtaturmapoissaolot				Sairaus tai työtaturmapoissaolot / HTV1
Poissaoloryhmä ● 1-7 pv ● 8-29 pv ● 30-59 pv ● 60-89 pv ● 90-179 pv				17,95
				Kalenteripv_kum/HTV1_kum
Sairauspoissaolo tai työtaturmapoissaolot ed vuosi				Sairaus tai työtaturmapoissaolot / Henkilömäärä
Poissaoloryhmä ● 1-7 pv ● 8-29 pv ● 30-59 pv ● 60-89 pv ● 90-179 pv ● Yli 180 pv				16,24
				Kalenteripv_ed_vuosi_kum/HTV1_...
Poissaoloryhmä	Poissaolopäivien Lkm	KS% Poissaolopäivien Lkm	Poissaolopäivät_ed vuosi	KS% Poissaolopäivät_ed vuosi
1-7 pv	2124	39,14%	1237	26,03%
8-29 pv	2121	39,09%	1637	34,44%
30-59 pv	822	15,15%	899	18,91%
60-89 pv	247	4,55%	477	10,04%
90-179 pv	112	2,06%	318	6,69%
Yli 180 pv			185	3,89%
Yhteensä	5426	100,00%	4753	100,00%
Poissaolo-% = Poissaolopäivät / (HTV1 * 365) = kalenteripoissaolopäivät / teoreettinen työaika kalenteripäivinä Terveysperusteisiin poissaoloihin sisältyy sairaus- ja työtaturmapoissaolot. Kaavioissa ja taulukossa esitetään koko vuoden tiedot.				
Palkalliset ja palkattomat sairauspoissaolot				
Poissaoloryhmä	Palkallinen	Yhteensä		
1-7 pv	2124	2124		
8-29 pv	2121	2121		
30-59 pv	822	822		
60-89 pv	247	247		
90-179 pv	112	112		
Yhteensä	5426	5426		

Kuva 18. Terveysperusteiset poissaolot

Eläkkeelle siirtyi kaksi (2) henkilöä ja seitsemän (7) henkilöä irtisanoutui. 249 henkilöä siirtyi vuoden lopulla Satakunnan hyvinvointialueelle.

Kuva 19. Eläköityminen ja päättyneet palvelussuhteet

5.2. OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Vuoden 2022 aikana Satakunnan pelastuslaitoksella oli käytössä sähköinen oppimisalusta koulumaali. Kyseinen oppimisalusta on käytössä myös pelastusopistolla ja Sisäministeriössä. Satakunnan pelastuslaitoksen lisäksi muutamat muut pelastuslaitokset ovat ottaneet koulumaalin oppimisalustakseen. Pelastustoimen yhteinen sähköinen oppimisalusta on yksi tärkeä osa-alue tehokkaan osaamisen kehittämisen näkökulmasta nyt ja tulevaisuudessa, alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Osaamisenhallintajärjestelmänä Satakunnan pelastuslaitoksella oli käytössä nykyaikainen SafetyPass. Uusi osaamisenhallintajärjestelmä yhtenäisti pelastuslaitoksen käytäntöjä esimerkiksi erilaisten koulutuksien ja osaamisen kehittämiseen tähtäävien tapahtumien merkitsemisen, seurannan ja ylläpidon osalta. Uuden osaamisenhallintajärjestelmän laajat ja nykyaikaiset raportointimahdollisuudet tukivat pelastuslaitoksen tiedolla johtamista ja valtakunnallista käyttöön otettavaa suorituskykyjen määrittämistä. Osaamisen kehittäminen ja työturvallisuus ovat keskeisiä painopisteitä Satakunnan pelastuslaitoksen strategiassa. Pelastuslaitos osallistui aiempien vuosien tapaan Porin lentokenttäalueella sijaitsevan Turvallisuuskeskuksen kehittämiseen yhdessä Länsi-Suomen pelastusharjoitusalueäätiön kanssa.

Tulevaisuudessa Satakunnan hyvinvointialueella erilaisista projekteista ja osaamisen kehittämisestä vastaavat uudessa pelastuslaitos-toimialueen organisaatiossa vastuualuejohtajat ja vastuuyksiköt.

Vastuuhenkilöiden tueksi perustetut tiimit toteuttavat erilaisia lyhyt- ja tai pitkäkestoisia projekteja sekä toimeksiantoja. Valvonnan ollessa osavissa käsissä tulee myös tiimien tuotokset tukemaan Satakunnan pelastuslaitoksen osaamisen kehittämistä entistä tehokkaammin. Maailmanlaajuisen koronaviruspandemian johdosta etäkoulutuksia lisättiin, koska kokoontumisrajoitukset loivat haasteen lähikoulutuksille.

5.3. KALUSTO JA VARUSTEET

Hyvinvointialueelle siirtymistä varten 1.1.2023, pelastuslaitoksen kalustotyöryhmä Inventoi nykyisessä käytössä olevan kaluston ja teki kaluston investointisuunnitelman vuosille 2023–2027. Suunnitelma noudattaa pääpiirteittäin samaa linjaa kuin pelastuslaitoksen aikaisempikin investointisuunnitelma. Satakunnan pelastuslaitoksella / hyvinvointialueella on käytössään edelleen varsin tehokas ja Satakunnan olosuhteisiin sopiva ajoneuvo- ja pelastuskalusto. Kaluston kuntoa ylläpidetään säännöllisellä tarkastus ja huoltotoiminnalla sekä uusimalla kalustoa tarpeen mukaan.

Palosuojelurahaston ja öljysuojarahaston avustuksien loppumisen myötä nykyisen tehokkaan pelastuskaluston ylläpitäminen ja hankinta tulee olemaan haasteellista lähivuosina. Lisäksi kaluston ja eri komponenttien saatavuus on heikentynyt vuoden 2022 aikana. Myös tuotteiden hintoihin on tullut merkittävää nousua vuoden aikana.

Satakunnan pelastuslaitos on tehnyt kaluston huoltosopimuksia ulkoisten huollon toimittajien kanssa. Lisäksi pelastuslaitoksella on oma korjaamo Ulvilan paloaseman yhteydessä. Korjaamo tuottaa huolto- ja korjaamopalveluita koko maakunnan alueelle nopealla aikataululla, jolla on merkittävä vaikutus päivittäisen pelastustoimivalmiuden ylläpidossa. Pelastuslaitoksen korjaamalla työskentelee seitsemän henkilöä.

Vanhimmat operatiivisessa käytössä ja valmiudessa olevat sammutusautot ovat vuodelta 1991 ja säiliöauto vuodelta 1993. Autojen kalusto on pääosin auton kanssa samaa ikäluokkaa, niitä on päivitetty ja parannettu kriittisiltä osin ja näin saatu vahvistettua vanhempienkin yksiköiden valmiuksia vastata hälytystehtäviin. Raskaat pelastusajoneuvot ovat pääosin pelastuslaitoksen omistuksessa. Ajoneuvokalustoa pelastustoimella oli käytössään vuoden 2022 lopussa seuraavasti:

1. Sammutusautoja 58 kpl
2. Säiliösammutusautoja 12 kpl
3. Raivaus/pelastusautoja 2 kpl
4. Säiliöautoja 22 kpl
5. Vaihtolava-autoja, joista nosturilla 3 kpl 9 kpl
6. Miehistöautoja (pelastuslaitoksen omistamat) 10 kpl
7. Puomitikkaita/nostolavoja 4 + (1) kpl

8. Tarkastusautoja 22 kpl
9. Mönkijöitä (pelastuslaitoksen omistamat) 17 kpl
10. Veneitä/aluksia 53 kpl
11. Johtoautoja 4 kpl
12. Ambulansseja 10 kpl
13. Museopaloautoja noin 22 kpl

Muita hälytysajoneuvoja on Satakunnan pelastuslaitoksella yhteensä 14. Näihin lukeutuu mm. kalustonhuollon ajoneuvot, turvallisuusvies-tintä, vahtimestari, ensivastekoulutus. Konttikalustoa on erilaisiin tehtä-viin ja tarpeisiin yhteensä yli 10, näiden lisäksi noin 10 vaihtolavoja ja varastokontteja.

Uutta kalustoa hankittiin vuoden 2022 investointisuunnitelman mukai- sesti. Kalustoinvestoinnit saatiin pääosin valmiiksi vuoden aikana. Kah- den ambulanssin, kahden kalustoauton ja nostolavan luovutus siirtyvät vuoden 2023 puolelle.

Vuoden 2022 merkittävimmät kalustohankkeet / kalustokorjaukset

1. Säiliösammutusautot Meri-Porin ja Euran paloasemalle (2021 hanke)
2. Pelastussukellusautot Rauma ja Pori (2021 hanke)
3. Nostolava-auto Rauma (valmis 1/2023)
4. Sammutusauto Noormarkku
5. Mönkijät Rauman ja Ulvilan paloasemalle
6. Miehistöautot Ulvilan ja Meri-Porin asemalle (valmis 2/2023)
7. Työveneet Kanta-Porin ja Harjavallan paloasemalle
8. Suojavarustekontti (yhteishankinta)
9. Siirrettävä varavoimakone Harjavalta
10. Säiliökonttien modifiointi Kanta-Pori, Nakkila ja Rauma (alus- tan kiinteän pumpun asennus)
11. Ambulansseja kaksi kappaletta (luovutus 2023 puolella)
12. Tarkastusautojen 6 kpl hankinta ei toteutunut investointiraho- jen riittämättömyyden vuoksi.
13. Kankaanpään puomitikasauton 10 vuotistarkastus / huolto

Lisäksi käytössä olevaa kalustoa kehitettiin ja parannettiin, muun mu- assa ajoneuvojen valoja, hälytyslaitteita ja näkyvyyttä parannettiin. Vanhoihin autoihin uusittiin pelastusvälineitä, irtoruiskuja, armatuurika- lustoa ja pintapelastuskalustoa tarpeen mukaan.

Uuden ajoneuvon myötä tapahtuu aina kierrätystä ja uusi ajoneuvo si- joitetaan sinne, missä sille on suurin tarve. Uusien autojen sijoituksen ja kierrätyksen suunnittelussa otetaan huomioon aseman hälytysmää- rät, olevan kaluston kunto sekä kohdealueen riskien arviointi. Hälytyk- sien ja tehtävien suuri määrä tarkoittaa uudempaa kalustoa. Vanhempi,

mutta edelleen hyväkuntoinen kalusto kierrätetään hiljaisemmille ase-
mille.

Sammutusajoneuvojen kierrätysuunnitelma on päivitetty vuosille
2023–2027. Uutta kalustoa hankitaan lisää vuosittain. Raskaita autoja
hankitaan keskimäärin 2–3 vuodessa, tarkastusautoja noin viisi ja
muuta autoja sekä aluksia tarveharkinnan mukaan.

5.4. TOIMITILAT

Pelastuslaitos toimii pääsääntöisesti kunnilta vuokratuissa toimitiloissa.
Satakuntalaiset kunnat perivät indeksiin sidotut vuokrat paloasemistaan
kuukausittain ja pelastuslaitos huomioi vastaavasti vuokrasumman kun-
tien pelastustoimien maksusuoksissa.

Osa sopimuspalokunnista (VPK:sta) toimii omistamissaan tiloissa,
joista pelastuslaitos suorittaa kiinteistökorvauksen osana palokuntaso-
pimuskorvausta. Syksyn aikana VPK- paloasemille tehtiin kohdekäynnit
ja todettiin palokuntien tilojen olevan varsin moitteettomassa kunnossa.
Lämmitys- ja sähkökustannusten jyrkän nousun vuoksi tarkistettiin kiin-
teistökorvausta vuoden lopulla. Alempana kuva vuonna 2019 valmistu-
neesta Köyliön Läntisen VPK:n omistamasta paloasemasta.

Kuntien omistamien paloasemien kunto vaihtelee laidasta laitaan ja toi-
minnan kannalta tärkeitä peruskorjaustoimenpiteitä on tehty tarpeen
mukaan. Pääosin paloasemat ovat tyydyttävässä kunnossa mutta
myös uutta rakennetaan. Palosuojelurahaston avustamien, Noormar-
kun - ja Rauman paloasemien rakentaminen on edennyt suunnitelmalli-
sesti ja varsin hyvin aikataulussa. Molemmat paloasemat otetaan käyt-
töön vuoden 2023 aikana.

Satakunnan pelastuslaitoksen kunnilta vuokraamien tilojen vuokrasopi-
mukset, pohjapiirrokset, keskeiset pinta-alat ja muut kohdetiedot on
viety sähköiseen Maakuntien tilakeskus Oy:n ylläpitämään MODULO-
tietokantaan.

Pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä Porin kaupungilta Sata-
kunnan hyvinvointialueelle vuonna 2023, siirtyvät myös pelastuslaitok-
sen ja satakuntalaisten kuntien väliset paloasemien vuokrasopimukset
sellaisenaan hyvinvointialueelle.

Kuva 20. Asema 71 (Köyliön Läntinen VPK)

5.5. PALOKUNTA- JA YHTEISTOIMINTASOPIMUSKUMPPANIT

Kulunut palokuntavuosi oli edelleen koronakausi äkillisine peruutuksineen ja virtuaaliratkaisuineen. Paljon toimittiin etänä ja sopeutuen vallitseviin olosuhteisiin. Sopimuspalokunnat pystyivät kehittämään uusia toimintatapoja ja toimimaan rajoitustenkin puitteissa.

Pelastuslaitoksen päätöksellä kiellettiin 1.1.2022–14.2.2022 aikana kaikki kokoontumiset paloasemilla, ainoastaan hälytyksien edellyttämät toimet olivat luvallisia paloasemilla. Pelastuslaitos suositteli palokuntia pitämään etäharjoituksia. Suuriosa palokunnista järjesti säännöllisesti etäharjoituksia sekä toimialueittain järjestettiin Teamsin välityksellä yhteisharjoituksia. Pelastuslaitos järjesti kuukausittain etätilaisuuksiarjoitusten aikana. Osanottaja määrä tilaisuuksissa oli 100 liittymän paikoilla.

Satakunnan pelastuslaitoksella on 49 sopimuspalokuntaa, niiden hälytysosastoissa on sopimusvahvuuteen laskettavia jäseniä 898. Sopimuspalokunnat huolehtivat osaltaan pelastustoimesta tekemänsä sopimuksen puitteissa. Sopimuspalokunnat harjoittelevat pääsääntöisesti kerran viikossa. Vuoden 2022 toimintaa haittasi koronarajoitukset.

Yhteistoimintasopimuksia yhteensä kahdeksan kappaletta teollisuuspalokuntien sekä meri/järvipelastusyhdistyksien kanssa.

Sopimuspalokuntien ja pelastuslaitoksen välinen yhteistyö oli varsin tiivistä. Perinteeksi muodostuneita sopimuspalokuntailtoja järjestettiin kaksi kertaa. Sekä lisäksi palokuntien päälliköille ja vastuumestareille yhteinen palaveri toimialueittain 2 kertaa. Kuukausittain järjestettiin palokuntainfo, joissa käsiteltiin Pelastuslaitoksen ajankohtaisia asioita. Vastuumestarit pitivät vähintään kaksi palaveria/sopimuspalokunta.

Sopimuspalokuntailtoihin osallistui noin 100 sopimuspalokuntalaista/tilaisuus. Pääpainotilaisuuksissa oli päivittäisten toimintojen kehittäminen, ja ajankohtaisinfo pelastuslaitoksen toiminnasta.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien yhteistoimintaelimenä toimii PeSo-työryhmä, jossa toimivat pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien edustajat. PeSo-työryhmä kokoontui kolme kertaa. PeSo-työryhmän merkittävimpinä asioina oli ajankohtaiset asiat.

Sopimuspalokuntien korvauksia on suoritettävien osalta tarkasteltu vuoden alussa. Palokuntasopimuskorvauksiin kului yhteensä 2.640 622,54 €, yhteissummassa on mukana ns. lisäkorvauksiin 66 563,62 €, kiinteistökorvaukset 327.780,00 €. Kohonneiden energiakustannuksia johdosta kiinteistökorvauksiin tehtiin määräaikainen korotus 2023 loppuun saakka, korotusta 1.5 €/m² eli 6 €/m². Korotus astui voimaan marraskuun alusta, kustannusvaikutus 18 210 €. Yhteensä kiinteistökorvauksia sopimuspalokunnille maksettiin 345 990 € vuonna 2022.

Pelastuslaitoksen vastuulle kuuluu hoitaa sopimuspalokuntien terveystarkastukset. Pelastuslaitoksella on sopimus työterveyshuollon ja kuntotestauksen hoitamisesta Terveystalo Oy:n ja Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa. Kuntotestaukseen kului yhteensä 10 167,08 € (vuonna 2021, 9 792,60 €) ja työterveyshuoltoon laskuja kertyi 73 831,30 € (59 648,66 €).

Ensivastekorvauksia palokunnille maksettiin vuonna 2022 yhteensä 67 422,60 €. Sopimuspalokuntien ensivasteyksiköt suorittivat 420 ensivastetehtävää.

6. Hallinto ja talous

6.1. ORGANISAATIO

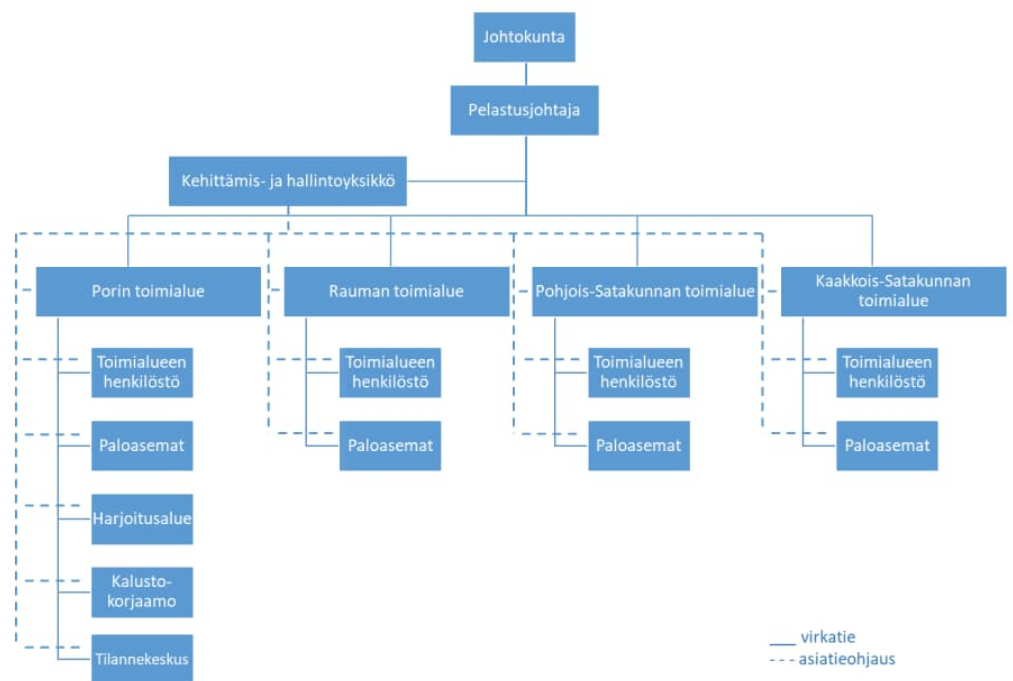
Satakunnan pelastuslaitos on osa Porin kaupungin hallinto-organisaatiota muodostaen oman taseyksikön. Pelastuslaitoksen johtokunta toimii Satakunnan pelastuslaitoksen yhteistyöelimenä ja pelastuslain mukaisena monijäsenenä toimielimenä. Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan pelastuslaitoksen johtokunta:

- päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan,
- käsittelee talousarvioesityksen kuntia kuultuaan,
- hyväksyy käyttösuunnitelman,
- käsittelee tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen,
- päättää toimiala- ja aluepalopäälliköiden valinnasta sekä
- voi tehdä pelastustoimen kehittämisehdotuksia kunnille, viranomaisille ja muille yhteisöille.

Pelastuslaitoksen johtaminen ja ohjaus perustuvat linja-matriisiorganisaatioon, jossa toiminnan perusyksikkö on paloasema. Alueellisesti pelastuslaitoksen alue on jaettu Porin, Rauman, Pohjois-Satakunnan ja Kaakkois-Satakunnan toimialueisiin.

Maakunnallisesta ohjauksesta ja kehittämisestä sekä hallinnon tukipalveluista vastaa kehittämis- ja hallintoyksikkö.

Pelastuslaitoksen toimintaorganisaatio on esitetty seuraavassa kuvassa.

Kuva 21 Pelastuslaitoksen organisaatio

6.2. TILINPÄÄTÖS 2022

Vuoden 2022 tilinpäätös on viimeinen kuntarahoitteisessa pelastustoiminnassa. Hyvinvointialueelle siirtymisen johdosta pelastuslaitos Porin kaupungin taseyksikkönä puretaan ja yhteistoimintasopimuksen mukaisesti taseeseen kertyneet varat jaetaan asukaslukujen suhteessa alueen kunnille.

Tilinpäätösennusteen perusteella pelastuslaitoksen vuoden 2022 tulos on jäämässä noin 260 000 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä ei kuitenkaan aiheuta lisälaskutusta kuntiin, koska pelastuslaitoksen taseessa oleva aiempien vuosien ylijäämä riittää kattamaan syntyneen alijäämään.

6.3. INVESTOINNIT

Pelastuslaitoksen investointisuunnitelma vuodelle 2022 hyväksyttiin pelastuslaitoksen johtokunnan kokouksessa 26.10.2021 ja sitä täydennettiin 20.9.2022 ja 26.10.2022. Investointisuunnitelman toteuttamiseen toi haasteensa paitsi saatavuusongelma, myös hintojen nousu. Tarkemmin vuoden 2022 investointeja on esitelty kohdassa 5.3.

7. Myönnetyt kunnia- ja ansiomerkit

Pitkään palvelleita työntekijöitämme muistettiin kuluneen vuoden aikana. Perinteinen vuosipäiväjuhla saatiin järjestettyä 20.5.2022 Porin suomalaisella klubilla muutamien koronavuosien jälkeen. Juhlaan oli kutsuttu mukaan myös vuosien 2020 ja 2021 ansio- ja kunniamerkkien saajat sekä täysiä 20 ja 30 palvelusvuosia kartuttaneet.

Suomen Palopäällystöliitto

palomestari	Jarkko Savilepo	Ansiomitali

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

palomies	Esa Kortelainen	Ansiomitali
palomies	Jari Valtanen	Ansiomitali

Länsi-Suomen Pelastusalan liitto

ylipalomies	Veijo Alanko	Ansiomitali, kultainen
ylipalomies	Harri Kuusiniemi	Ansiomitali, kultainen
ylipalomies	Petri Saarenpää	Ansiomitali, kultainen
ylipalomies	Timo Vainionpää	Ansiomitali, hopeinen

Lisäksi tasavallan presidentti myönsi 6.12.2022 Satakunnan pelastuslaitoksen henkilöstöön kuuluville seuraavat kunniamerkit:

Suomen Leijonan ritarimerkki (SL R)
pelastuspäällikkö Jyri Leppäkoski

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi (SVR Ar)
aluepalopäällikkö Risto Rajala
aluepalopäällikkö Juha Suonpää

Suomen Leijonan ansioristi (SL Ar)
palomestari Jari Eno

Suomen Valkoisen Ruusun mitali (SVR M)
toimistos sihteeri Tiina Grönholm
toimistonhoitaja Sari Sipiläinen

8. Toiminnan kehittäminen

Vuoden 2022 aikana kehittämisen selkeä painopiste oli hyvinvointialueen rakenteen ja eri toimintojen laaja ja monimuotoinen valmistelu. Näitä esitellään Pelastusjohtajan katsauksen lisäksi useissa tämän toimintakertomuksen osissa. Laajempien ja kokonaisvaltaisten kehittämishankkeiden lisäksi pelastuslaitos kehittää toimintaansa kaikilla toiminnan tasoilla, pienissä ja isommissa tarkoituksissa.